

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra ekonomiky

Bakalářská práce

Finanční analýza vybraného podniku

Nikola Tůmová

© 2017 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Nikola Tůmová

Podnikání a administrativa

Název práce

Finanční analýza vybraného podniku

Název anglicky

Financial analysis of selected company

Cíle práce

Cílem bakalářské práce je zhodnocení ekonomického a finančního vývoje společnosti Monteco s.r.o. v horizontu čtyř let. Na základě zjištěných závěrů navrhnout řešení pro efektivnější rozvoj podniku.

Metodika

Bakalářská práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část.

Teoretická část vychází ze studia odborné literatury a internetových zdrojů. Zaměřuje se na problematiku ekonomické a finanční analýzy. Následně se věnuje jednotlivým druhům analýz a jejich zdrojům.

V praktické části jsou na údaje z účetních výkazů aplikovány vybrané druhy analýz. Výsledná data jsou zanesena do tabulek a grafů. Výstupy analýz jsou okomentovány, zhodnoceny a doplněny o doporučení pro optimalizaci rozvoje podniku.

Doporučený rozsah práce

40 – 50 stran

Klíčová slova

Finanční analýza, poměrové ukazatele, rozdílové ukazatele, rentabilita, likvidita, zadluženost, cash flow

Doporučené zdroje informací

- GRASSEOVÁ, Monika, DUBEC Radek, ŘEHÁK David. Analýza v rukou manažera: 33 nejpoužívanějších metod strategického řízení. Vyd. 1. Brno: Computer Press, 2010, 325 s. ISBN 978-80-251-2621-9.
- KISLINGEROVÁ, Eva, HNILICA Jiří. Finanční analýza: krok za krokem. Vyd. 1. Praha: C. H. Beck, 2005, xiii, 137 s. ISBN 80-717-9321-3.
- KNÁPKOVÁ, Adriana, PAVELKOVÁ Drahomíra, ŠTEKER Karel. Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady. 2. rozš. vyd. Praha: Grada, 2013, 236 s. Prosperita firmy. ISBN 978-80-247-4456-8.
- KUBÍČKOVÁ, Dana a Irena JINDŘICHOVSKÁ. Finanční analýza a hodnocení výkonnosti firmy. V Praze: C.H. Beck, 2015. Beckova edice ekonomie. ISBN 978-80-7400-538-1.
- RŮČKOVÁ PETRA, Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi. 5. aktualizované vyd. Praha: Grada Publishing, 2015, 152 s. ISBN 978-80-247-5534-2.
- SEDLÁČEK, Jaroslav. Finanční analýza podniku: metody, ukazatele, využití v praxi. 2., aktualiz. vyd. Brno: Computer Press, 2011, v, 152 s. ISBN 978-80-251-3386-6.
- SYNEK, Miloslav. Manažerská ekonomika: metody, ukazatele, využití v praxi. 4., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2007, 452 s. ISBN 978-80-247-1992-4.

Předběžný termín obhajoby

2016/17 LS – PEF

Vedoucí práce

Ing. Ondřej Škubna

Garantující pracoviště

Katedra ekonomiky

Elektronicky schváleno dne 28. 2. 2017

prof. Ing. Miroslav Svatoš, CSc.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 3. 3. 2017

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 13. 03. 2017

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci "Finanční analýza vybraného podniku" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 14.3.2017

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala Ing. Ondřejovi Škubnovi za cenné rady, připomínky, metodické vedení práce a vstřícnost při konzultacích v průběhu zpracování bakalářské práce.

Finanční analýza vybraného podniku

Souhrn

Předmětem bakalářské práce je finanční analýza a její uplatnění na společnosti Monteco s.r.o. Práce se člení na dvě části a to na teoretická východiska a vlastní práci. V první části je rozebrána finanční analýza, její cíle, uživatelé a z jakých zdrojů se čerpají data pro její sestavení. Dále se zaměřuje na konkrétní metody finanční analýzy. První dvě metody jsou horizontální a vertikální analýza a jsou založené na rozboru údajů rozvahových položek a výkazů zisku a ztrát. Rozdílové a poměrové ukazatele hodnotí závislosti různých položek rozvahy a výkazu zisků a ztrát. Dále se práce zabývá analýzou cash – flow a ukazatelů na jeho bázi. Na závěr teoretické části se práce zaměřuje na analýzu soustav ukazatelů a bonitní a bankrotní modely. Ve vlastní práci jsou vybrané druhy analýz aplikovány na podnik a jejich výstupy jsou následně okomentovány. Konkrétně se jedná o horizontální a vertikální analýzu aktiv a pasiv, rozdílové ukazatele a poměrové ukazatele. Na závěr jsou shrnuty výsledky provedených analýz, z nichž většina nesplňovaly doporučované hodnoty. Na základě těchto výstupů jsou pro společnost navržena doporučení pro optimalizaci rozvoje. Pro vypracování finanční analýzy byly využity výkazy finančního účetnictví a to rozvaha a výkaz zisků a ztrát z období 2010 – 2013.

Klíčová slova: aktivita, cash flow, finanční analýza, horizontální analýza, likvidita, poměrové ukazatele, rentabilita, rozdílové ukazatele, vertikální analýza, zadluženost

Financial analysis of selected company

Summary

The subject of the thesis is a financial analysis and application to Monteco Ltd. The work is divided into two parts: the theoretical basis and conclusions based on actual data from Monteco. The first part of the paper discusses financial analysis, its objectives, users, and the sources used to derive data for the compilation. The thesis then focuses on specific methods of financial analysis. The first two methods are the horizontal and vertical analysis which is based on data analysis taken from different balance sheet and profit and loss account. The thesis analyses the cash flow and indicators. The theoretical part focuses on the analysis of system parameters and creditworthy and bankruptcy models at the end. The thesis then discusses different types of analyses applied to the company and their outputs are commented. Specifically, the horizontal and vertical analysis of assets and liabilities, differential indicators and ratios. In the last part I summarized the results of analyses, most of the results did not meet the recommended value. Based on these conclusions outcomes are suggested and recommendations made for optimizing further development of the company. The preparation of financial statement analysis was made based from data were used financial accounting and balance sheet and profit and loss from 2010 to 2013.

Keywords: activity, cash flow, financial analysis, horizontal analysis, liquidity, financial ratios, profitability, differential indicators, vertical analysis, indebtedness

Obsah

1 Úvod.....	10
2 Cíl práce a metodika	11
2.1 Cíl práce	11
2.2 Metodika	11
3 Teoretická východiska	13
3.1 Finanční analýza a její funkce.....	13
3.1.1 Cíle finanční analýzy	13
3.2 Uživatelé finanční analýzy	14
3.3 Zdroje dat pro finanční analýzu	14
3.4 Metody finanční analýzy.....	15
3.4.1 Horizontální analýza	15
3.4.2 Vertikální analýza	15
3.4.3 Analýza rozdílových ukazatelů.....	15
3.4.4 Analýza poměrových ukazatelů – úvod.....	16
3.4.5 Analýza poměrových ukazatelů – ukazatel rentability	16
3.4.6 Analýza poměrových ukazatelů – ukazatele aktivity	19
3.4.7 Analýza poměrových ukazatelů – ukazatele zadluženosti.....	21
3.4.8 Analýza poměrových ukazatelů – ukazatele likvidity	22
3.4.9 Analýza cash – flow.....	24
3.4.10 Ukazatele na bázi cash – flow (CF)	25
3.4.11 Analýza soustav ukazatelů.....	26
3.4.12 Bonitní a bankrotní modely	28
4 Vlastní práce	30
4.1 Charakteristika společnosti	30
4.2 Vývoj společnosti.....	30
4.2.1 Cíle společnosti.....	30
4.3 Finanční analýza podniku	31
4.3.1 Horizontální analýza rozvahy	31
4.3.2 Vertikální analýza rozvahy	35
4.3.3 Horizontální analýza výkazu zisků a ztrát	37
4.3.4 Analýza rozdílových ukazatelů.....	39
4.3.5 Analýza poměrových ukazatelů – úvod.....	39
4.3.6 Analýza poměrových ukazatelů - ukazatele rentability	40
4.3.7 Analýza poměrových ukazatelů – ukazatele aktivity	41
4.3.8 Analýza poměrových ukazatelů – ukazatele zadluženosti.....	43

4.3.9	Analýza poměrových ukazatelů – ukazatele likvidity	45
5	Výsledky a diskuse	47
6	Závěr.....	50
7	Seznam použitých zdrojů	53
8	Přílohy	55

Seznam obrázků

Graf 1: Horizontální analýza aktiv (v tis. Kč)	32
Graf 2: Horizontální analýza pasiv (v tis. Kč)	34
Graf 3: Ukazatele rentability (% vyjádření)	41
Graf 4: Ukazatele aktivity (vyjádření ve dnech).....	43
Graf 5: Ukazatele zadluženosti (% vyjádření)	45
Graf 6: Ukazatele likvidity	46

Seznam tabulek

Tabulka 1: Horizontální analýza aktiv (v tis. Kč).....	31
Tabulka 2: Horizontální analýza pasiv (v tis. Kč)	33
Tabulka 3: Vertikální analýza aktiv (v tis. Kč).....	35
Tabulka 4: Vertikální analýza pasiv (v tis. Kč)	36
Tabulka 5: Horizontální analýza výnosů	37
Tabulka 6: Horizontální analýza nákladů	38
Tabulka 7: Analýza rozdílových ukazatelů (v tis. Kč)	39
Tabulka 8: Ukazatele rentability (% vyjádření).....	40
Tabulka 9: Ukazatele aktivity	41
Tabulka 10: Ukazatele zadluženosti (% vyjádření)	43
Tabulka 11: Ukazatele likvidity.....	45

1 Úvod

Finanční analýza slouží jako nástroj pro zhodnocení ekonomické situace podniku, podklad pro rozhodování managementu při jeho řízení, zpětná vazba pro vlastníky a věřitele a také pro externí zájemce.

Pomocí finanční analýzy je možné zhodnotit současný stav podniku, ale i jeho vývoj v určitém časovém rozmezí a hodnocení míry vlivu jednotlivých ekonomických i neekonomických faktorů.

Z výstupů finanční analýzy lze posoudit současnou situaci podniku, ale je možné i predikovat její budoucí vývoj. V době, kdy stále roste konkurence na trhu, je nutné, aby vedení mělo dobrý přehled o silných a slabých stránkách společnosti a mohlo zajistit její udržitelný rozvoj. Pomocí finanční analýzy je možné identifikovat problémové oblasti představující rizika. Na tomto základě může management provést opatření, která mohou rizikům předejít.

Tato bakalářská práce hodnotí ekonomickou situaci společnosti Monteco s.r.o., která se zabývá především výrobou a prodejem vázací a manipulační techniky. Společnost byla zvolena kvůli praktickým znalostem v tomto odvětví. Výsledky finanční analýzy jsou podkladem pro posouzení vývoje společnosti za časové období 2010 – 2013 a jsou navrhnutá řešení pro optimalizaci rozvoje podniku.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Cílem této práce je pomocí vypracování finanční analýzy zhodnotit ekonomickou situaci společnosti Monteco s.r.o. a navrhnout doporučení pro optimalizaci rozvoje. Tato analýza bude provedena prostřednictvím rozboru finančních výkazů účetnictví za období 2010 – 2013 a následnou aplikací jejich jednotlivých položek na vybrané metody, které budou popsány v teoretické části. Na základě výstupů dílčích analýz budou shrnuty výsledky a případně navržena řešení zjištěných nedostatků a opatření pro budoucí vývoj společnosti.

2.2 Metodika

Bakalářská práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část. V teoretické části je popsána finanční analýza obecně, její cíle, kdo ji využívá a z jakých zdrojů se čerpají data pro její sestavení. Dále se zabývá rozbohem jednotlivých metod finanční analýzy. Nejprve je věnována pozornost analýzám, které jsou sestaveny na základě jednotlivých rozvahových položek a položek výkazu zisků a ztrát a to horizontální a vertikální analýze aktiv a pasiv a nákladů a výnosů. Následuje popis rozdílových a poměrových ukazatelů, které jsou sestavovány pomocí položek rozvahy a výkazu zisků a ztrát. Poté se práce zaměřuje na analýzu cash – flow a na ní navazuje přehled ukazatelů na bázi cash – flow. Protože předchozí analýzy hodnotí vždy jen dílčí část fungování podniku, dále se práce věnuje hodnocení podniku jako celku a to pomocí analýz soustav ukazatelů. V závěru teoretické části jsou popsány vybrané bonitní a bankrotní modely. Tato část je zpracována na základě literární rešerše odborných publikací.

V úvodu praktické části je představen hodnocený podnik, stručně shrnutý jeho vývoj a nastínění cílů společnosti pro budoucí rozvoj. Podnik je posuzován v horizontu čtyř let a to v rozmezí roků 2010 – 2013. Jsou na něj aplikovány vybrané metody finanční analýzy. Nejprve jsou použity metody horizontální a vertikální analýzy a to jak na rozvahové položky, tak na položky výkazu zisků a ztrát. Poté se jedná o použití rozdílových ukazatelů a následující ukazatelé poměrové a to konkrétně rentability, aktivity, zadluženosti a likvidity. Výsledná data jsou zanesena do tabulek a grafů a následně jsou opatřena komentáři. Skutečný ekonomický stav společnosti je shrnut v následující kapitole, kde jsou podrobně popsány výsledky, které vyplývají z jednotlivých analýz. V celkovém závěru práce jsou

charakterizovány silné a slabé stránky identifikované finanční analýzou a jsou uvedena doporučená opatření a navrhovaná řešení pro efektivní rozvoj společnosti. Finanční analýza je zpracována na základě výkazů finančního účetnictví z období 2010 – 2013 a interních výročních zpráv.

3 Teoretická východiska

3.1 Finanční analýza a její funkce

Finanční analýza slouží jako nástroj, pomocí kterého je hodnocená finanční situace a celkové hospodaření podniku. Je sestavena na základě rozboru účetních dat a účetních výkazů. Zaměřuje se na působení ekonomických i neekonomických jevů a odhaduje jejich vývoj. Na základě výstupů z finanční analýzy management identifikuje problémy a následně zvolí optimální postup jejich řešení (Černá, Alena et al, 1997, s. 2).

Hospodářskou situaci podniku je možné hodnotit dvěma odlišnými způsoby a to buď z hlediska kvalitativních, nebo kvantitativních dat.

Fundamentální analýza vychází z podrobných znalostí vzájemných vazeb mezi ekonomickými a neekonomickými jevy. Pro sestavení této analýzy je třeba podrobná znalost hodnocených procesů. Jsou využívána především kvalitativní data.

Technická analýza se zabývá vyhodnocováním kvantitativních údajů za pomoci matematických a matematicko – statistických metod a modelů (Rezková, 1996, s. 4).

3.1.1 Cíle finanční analýzy

Cílem finanční analýzy je zhodnocení finanční situace podniku a její výstupy slouží jako podklady pro rozhodovací činnosti managementu. Konkrétní zaměření se liší dle potřeb podniku, který lze hodnotit jako celek a nebo se může orientovat pouze na dílčí část či jednotlivá střediska.

Obecně je možno cíle shrnout následovně:

- posouzení vlivu vnitřního a vnějšího prostředí podniku,
- analýza dosavadního vývoje podniku,
- komparace výsledků analýzy v prostoru,
- analýza vztahů mezi ukazateli (pyramidální rozklady),
- poskytnutí informací pro rozhodování do budoucnosti,
- analýza variant budoucího vývoje a výběr nejvhodnější varianty,
- interpretace výsledků včetně návrhů ve finančním plánování a řízení podniku (Sedláček, 2011, s. 4).

3.2 Uživatelé finanční analýzy

Prvotní zájem na výstupech finanční analýzy mají akcionáři a investoři. Pro tuto skupinu uživatelů mají závěry dva aspekty. První hledisko představuje souhrn informací, které jsou využity při rozhodování o budoucích investicích. Druhým aspektem je kontrolní hledisko – kontrola činnosti manažerů.

Finanční analýza představuje významné využití i pro manažery, kteří na základě výstupů mohou tvořit řídicí rozhodnutí a následně hodnotit jejich dopad. Další skupinou osob, která má podstatný zájem na datech vystupujících z finanční analýzy, jsou věřitelé. Představují pro ně reálný obraz finanční situace, na jehož základě rozhodují, zda a za jakých podmínek podniku poskytnout úvěr (Grünwald, Holečková a Termer, 1992, s. 15 – 16).

3.3 Zdroje dat pro finanční analýzu

Pro sestavení finanční analýzy můžeme data čerpat z mnoha zdrojů. Vstupní data lze rozčlenit dle původu, typu a z praktického hlediska.

Podle původu se informace dělí na interní a externí. Mezi interní data patří oficiální účetní data podniku a ostatní data podniku. Externí hledisko čerpá informace z oficiálních či státních statistik, analytických zpráv různých institucí apod. Externí informace se mohou hodnotit na odvětvové, makroekonomické či hospodářsko-politické úrovni.

Podle typu je možno data segmentovat na finanční a nefinanční. Finanční data představují souhrnný pohled na hodnotu a strukturu aktiv a pasiv, náklady a výnosy a hospodářský výsledek. Údaje jsou vyjádřeny v peněžních jednotkách. Oproti tomu nefinanční zdroje informací nejsou zahrnuté v účetnictví a jsou vyjádřeny v naturálních jednotkách či pouze verbální formou.

Z praktického hlediska se zdroje dělí na účetní a ostatní zdroje. Nejvýznamnější části účetních zdrojů jsou výkazy finančního účetnictví (rozvaha, výkaz zisků a ztrát, cash flow). Další výkazy, které se řadí mezi účetní, jsou výkazy sestavované pro daňové účely, výkazy sestavované pro vnitropodnikové potřeby, výroční zprávy a auditorské zprávy. Ostatními zdroji se rozumí podnikové statistiky, vnitřní směrnice podniku, oficiální statistiky apod. (Černá, Alena et al, 1997, s. 6 – 8).

3.4 Metody finanční analýzy

Vstupní data účetních výkazů lze zpracovat do různých ukazatelů podle toho, které nástroje jsou použity k jejich výpočtu (Rezková, 1996, s. 6). V závislosti na hodnocené časové období se finanční analýzy dělí na analýzu ex post a ex ante. Ex post se zaměřuje na retrospektivní data a hodnotí hospodaření podniku v minulých letech. Současnou situaci a předpoklad budoucího vývoje podniku hodnotí analýza ex ante (Sedláček, 2011, s. 4).

3.4.1 Horizontální analýza

Horizontální analýza porovnává vývoj položek účetních výkazů v čase, zpravidla zachycuje meziroční změny. Výstupy analýzy lze vyjádřit buď indexem (procentním vyjádřením) nebo diferencí (v absolutních číslech). Tzn. o kolik procent nebo kolik Kč se změnila jednotlivé položky oproti předchozímu období (Kislingerová, Hnilica, 2008, s. 9 – 10).

Využívá se především k vystižení vývojových trendů ve struktuře majetku i kapitálu podniku. Je to nejčastěji aplikovaná metoda při vypracování hodnocení hospodářské situace podniku a to kvůli její jednoduchosti. Grafické zpracování výstupů přehledně vyobrazuje změny analyzovaných položek (Sedláček, 2011, s. 15).

3.4.2 Vertikální analýza

Vertikální analýza zachycuje strukturu položek účetních výkazů v poměru k celkovému součtu položek za dané časové období. Ze struktury je patrné, z jakých zdrojů byly kryty výrobní a obchodní aktivity společnosti a jaká je relace mezi prostředky použitými ke krytí.

Protože vertikální analýza hodnotí soubor položek za určité časové období a ne napříč obdobími, jako je to u horizontální analýzy, nejsou její výstupy zatíženy meziroční inflací a proto je ideální pro porovnání v čase i v prostoru (Růčková, 2008, s. 43 – 44).

3.4.3 Analýza rozdílových ukazatelů

Rozdílové ukazatele lze chápat jako fondy finančních prostředků. Fondy jsou agregované stavové ukazatele vyjadřující aktiva či pasiva. Rozdíl mezi souborem položek krátkodobých aktiv a položek krátkodobých pasiv je tzv. čistý fond. Tyto ukazatele se využívají k řízení finanční situace podniku a jeho likvidity.

Čistý pracovní kapitál (ČPK) vymezuje, jaká část oběžných aktiv je určená pro krytí krátkodobých závazků a jaká část může být považovaná za určitý finanční fond. Hodnotí tedy platební schopnosti podniku a představuje finanční polštář podniku.

ČPK = celková oběžná aktiva – celkové krátkodobé závazky

Čisté pohotovité prostředky (ČPP) sledují okamžitou likviditu podniku. Oproti ČPK neobsahuje málo likvidní a nelikvidní položky. Největší míru likvidity lze vyjádřit, pokud jsou do ČPP zahrnuty pouze prostředky na běžných účtech a hotovost. Pokud jsou do ČPP zahrnuty i peněžní ekvivalenty (šeky, směnky nebo termínované vklady vypověditelné do 3 měsíců), jedná se o mírnější obměnu měření.

ČPP = pohotovité peněžní prostředky – okamžitě splatné závazky

Čistý peněžně – pohledávkový finanční fond (ČPPF) hodnotí stupeň likvidity na středové úrovni oproti předchozím ukazatelům. Oběžná aktiva jsou očištěna o položku zásob a o nelikvidní pohledávky.

ČPPF = (oběžná aktiva – zásoby – nelikvidní pohledávky) – krátkodobá pasiva

(Sedláček, 2011, s. 35 – 39).

3.4.4 Analýza poměrových ukazatelů – úvod

Finanční poměrová analýza se zabývá složením aktiv společnosti, kvalitou a účinností jejich využití, zdroji krytí, ziskovostí, solventností a likviditou. Hodnotí se pomocí výpočtu finančních poměrů mezi položkami z účetních výkazů. Využívá se pro stanovení ekonomické situace podniku v minulosti, v přítomnosti i pro predikci budoucích období.

Hlavní funkcí je funkce diagnostická, která určuje finanční zdraví společnosti, vytýká slabé stránky a vymezuje silné stránky. Je vhodná pro srovnávání vývojových trendů v různých časových obdobích. Často je využívána i pro mezipodniková porovnávání se stejným základem, přičemž je nutné upravit různost velikosti podniků a hodnotit pouze úroveň výsledných poměrů (Černá, Alena et al, 1997, s. 64).

3.4.5 Analýza poměrových ukazatelů – ukazatel rentability

Ukazatel rentability stanovuje, v jaké míře je zisk vázaný na vložený kapitál. *Za syntetický ukazatel rentability je považována míra zisku, (return on investment) tj. obecně*

intenzita reprodukce kapitálu vloženého do podniku. V tržní ekonomice se využívá pro správně rozvržení výrobních faktorů (Grünwald, Holečková a Termer, 1992, s. 21).

Řadí se mezi nejpoužívanější ukazatele, jelikož podávají přehled o efektu, který byl získán vloženým kapitálem. Uvádějí se v procentním vyjádření. Obecný tvar lze popsat takto:

$$\text{Ukazatel rentability} = \frac{\text{výnos}}{\text{vložený kapitál}}$$

(Kislingerová, Hnilica, 2008, s. 9 – 10).

Rentabilita vloženého kapitálu (ROI) znázorňuje, v jaké míře má vliv na zisk celkový vložený kapitál bez ohledu na způsob jeho krytí. Při hodnocení podnikatelské činnosti se řadí mezi nejdůležitější ukazatele. Je mnoho variant, jaký typ zisku lze vložit do čitatele a tato volba závisí na finančním analytikovi. Pro tuto práci byl vybrán vzorec, který se skládá ze zisku před zdaněním a nákladovými úroky, jelikož zisk po zdanění, daň z příjmu i hrazené úroky z vypůjčeného kapitálu jsou forma zisku, který byl vyprodukován pomocí vloženého kapitálu. (Sedláček, 2011, s. 56).

$$ROI = \frac{\text{zisk před zdaněním} + \text{nákladové úroky}}{\text{celkový kapitál}}$$

Rentabilita celkových vložených aktiv (ROA) hodnotí relace mezi ziskem a veškerými aktivy vloženými do podnikání. Nebere se v potaz, jaké zdroje krytí byly využity pro financování aktiv. Oproti Kaloudovi (2016, s. 63), který při výpočtu využívá čistý zisk po zdanění a výplatě prioritních dividend, Dluhošová do čitatele dosazuje zisk před úroky a daněmi EBIT, jelikož ho neovlivňují změny daňových a úrokových sazeb ani změny struktury finančních zdrojů (Dluhošová, 2010, s. 80).

$$ROA = \frac{EBIT \text{ (zisk před úhradou všech úroků a daně z příjmu)}}{\text{aktiva}}$$

Rentabilita vlastního kapitálu (ROE) měří poměr mezi ziskem po zdanění a vlastním jměním společnosti. Do vlastního kapitálu řadíme kromě základního kapitálu i nerozdělený zisk, neuhrazenou ztrátu z minulých let, kapitálové fondy a fondy ze zisku a

emisní ážio. Stupeň ROE je úzce spjatý s ROA a úrokovou mírou cizích zdrojů krytí (Rezková, 1996, s. 10 – 11).

$$ROE = \frac{\text{zisk po zdanění}}{\text{vlastní kapitál}}$$

Rentabilita dlouhodobých zdrojů (ROCE) vyjadřuje, jaký zisku produkují dlouhodobé finanční prostředky, které vložili investoři. Úplatným kapitálem se rozumí dlouhodobé finanční prostředky, se kterými je spojen náklad. Zahrnují tedy vlastní kapitál, dlouhodobé cizí zdroje a krátkodobé cizí zdroje. (Knápková, Pavelková, Šteker, 2013, s. 101)

$$ROCE = \frac{\text{zisk}}{\text{úplatný kapitál}}$$

Rentabilita tržeb (ROS) uvádí, jaký zisk podnik vykazuje v závislosti na výši tržeb. Tímto ukazatelem je možno vyjádřit hospodárnost podniku. Zisk lze vyjádřit různými způsoby, podle účelu pro který je ukazatel počítán (Černá, Alena et al, 1997, s. 74).

$$ROS = \frac{\text{zisk}}{\text{tržby}}$$

Ukazatel ziskové marže (PMOS) je obměnou rentability tržeb upravenou dosazením čistého zisku po zdanění. Pomocí tohoto ukazatele lze stanovit vhodnou cenu, jelikož pokud se zisková marže pohybuje pod oborovým průměrem, je zřejmé, že ceny výrobků jsou buď nízké, nebo jsou vysoké náklady na výrobu (Sedláček, 2011, s. 59).

$$PMOS = \frac{\text{čistý zisk}}{\text{tržby}}$$

Ukazatel nákladovosti (1 – ROS) porovnává, jaké jsou vynaložené náklady v poměru k celkovým tržbám. V této koncepci jsou celkové náklady vyjádřeny jako rozdíl tržeb a zisku (Sedláček, 2011, s. 59).

$$1 - ROS = 1 - \frac{\text{zisk}}{\text{tržby}} = \frac{\text{tržby} - \text{zisk}}{\text{tržby}}$$

3.4.6 Analýza poměrových ukazatelů – ukazatele aktivity

Tato kategorie ukazatelů posuzuje, jak efektivně vedení společnosti nakládá s podnikovými aktivy. Řízení aktiv se hodnotí na třech úrovních a to na úrovni celkových aktiv, dlouhodobých aktiv a oběžných aktiv. Nejčastěji je hodnocen poměr tržeb k aktivům. Ukazatele aktivity lze vyjádřit jako obrátkovost (počet obrátek za období) nebo doba obratu (počet dní jedné obrátky) jednotlivých aktivních případně pasivních položek. Pro každé odvětví jsou typické jiné hodnoty, a proto je třeba hodnocení přizpůsobit přímo danému odvětví.

Na tento ukazatel je možno pohlížet z mnoha hledisek a to podle zaměření na aktiva jako celek, dlouhodobý majetek, zásoby, pohledávky a závazky (Kislingerová, Hnilica, 2008, s. 29 – 30).

Vázanost celkových aktiv zobrazuje, s jakou intenzitou podnik využívá vložená aktiva k dosažení tržeb. Na základě výsledků vázanosti celkových aktiv se posuzuje celková produkční efektivnost podniku. Nízká hodnota ukazatele svědčí o skutečnosti, že podnik expanduje a nemusí navyšovat finanční zdroje (Sedláček, 2011, s. 61).

$$\text{Vázanost celkových aktiv} = \frac{\text{aktiva}}{\text{roční tržby}}$$

Obrat celkových aktiv měří počet obrátek aktiv za sledované časové období. Vysoká hodnota ukazatele svědčí o tom, že je společnost přiměřeně majetkově vybavena a aktiva jsou využita efektivně. Obecně platí, že doporučená hodnota tohoto ukazatele by neměla být menší než 1 (Knápková, Pavelková, Šteker, 2013, s. 103 – 104).

$$\text{Obrat celkových aktiv} = \frac{\text{tržby}}{\text{aktiva}}$$

Doba obratu celkových aktiv udává, jaké časové období uplyne za jednu obrátku celkových aktiv. V tomto případě je časové období měřeno ve dnech (Černá, et al, 1997, s. 66).

$$\text{Doba obratu celkových aktiv} = \frac{\text{celková aktiva}}{\text{denní tržby}}$$

Obrat stálých aktiv se využívá při zvažování pořízení dalšího produkčního majetku. Pokud je hodnota ukazatele vysoká, měly by být navýšeny investice a je tedy prostor pro koupi dalšího produkčního majetku. Pokud je hodnota nižší než průměr v oboru, mělo by být navýšeno využití výrobních kapacit a sníženy investice (Sedláček, 2011, s. 61)

$$\text{Obrat stálých aktiv} = \frac{\text{tržby}}{\text{stála aktiva}}$$

Obrat zásob vypovídá o tom, kolikrát se zásoby změní na jinou formu oběžného majetku přes finální produkci až k prodeji, ze kterého vzniká tržba (Kalouda, 2015, s. 59).

$$\text{Obrat zásob} = \frac{\text{tržby}}{\text{zásoby}}$$

Doba obratu zásob stanovuje počet dní, po které jsou oběžná aktiva vázána v podniku ve formě zásob (Růčková, 2011, s. 61).

$$\text{Doba obratu zásob} = \frac{\text{zásoby} \times 360}{\text{tržby}}$$

Doba obratu pohledávek poměřuje výši obchodních pohledávek ve vztahu k průměrným denním tržbám. Vyjadřuje, za kolik dnů bude vybráno inkaso peněz za pohledávky poskytnuté na splatnost. Při vyhodnocování tohoto ukazatele je nutné brát v úvahu běžné platební podmínky, které společnost poskytuje svým zákazníkům (Sedláček, 2011, s. 63).

$$\text{Doba obratu pohledávek} = \frac{\text{obchodní pohledávky}}{\text{denní tržby na fakturu}}$$

Doba obratu závazků zjišťuje platební morálku společností. Vyjadřuje, jak rychle, tedy za kolik dní jsou hrazeny závazky podniku. Aby byla finanční rovnováha ve společnosti, je potřeba, aby doba obratu závazků byla delší než doba obratu pohledávek. Tento ukazatel slouží pro věřitele, při prověřování jejich obchodně – úvěrové politiky (Růčková, 2010, s. 61).

$$\text{Doba obratu závazků} = \frac{\text{závazky} \times 360}{\text{tržby}}$$

3.4.7 Analýza poměrových ukazatelů – ukazatele zadluženosti

Ukazatele zadluženosti vyjadřují, jaká je výše rizika podniku ve vztahu k poměru a struktuře vlastního a cizího kapitálu. Riziko roste úměrně s růstem zadluženosti, jelikož podnik musí být schopný dostát svým závazkům i přes to, že se mu nedaří. To ale neznamená, že jistá míra zadluženosti podniku není pozitivním jevem, jelikož cizí kapitál je levnější než vlastní. Cizí zdroje krytí slouží i jako tzv. daňový štít, protože úrok, který vyplývá z jejich čerpání, vstupuje do daňově uznatelných nákladů.

Náklady na cizí kapitál jsou ovlivněny stupněm rizika, které investor podstupuje. Dalším faktorem, který ovlivňuje cenu, je doba, za kterou je kapitál splatný. Čím je větší riziko a delší doba splatnosti, tím se zvyšují náklady na cizí zdroje. Krátkodobý cizí kapitál je tedy nejlevnější formou cizího zdroje financování.

Vlastní kapitál je z pohledu vlastníka nejméně riskantní a není zatížen úroky, ale je nejdražší variantou při získávání kapitálu. Je tedy důležité, aby společnost optimálně strukturovala poměr mezi vlastním a cizím kapitálem.

Analýza zadluženosti porovnává rozvahové položky a stanovuje, jakými zdroji jsou financovaná aktiva podniku. Pokrytí nákladů na cizí kapitál je vyměřeno porovnáním položek výkazu zisků a ztrát (Knápková, Pavelková, Šteker, 2013, s. 84 – 85).

Ukazatel věřitelského rizika (*debt ratio*) je základním ukazatelem celkové zadluženosti. Vyjadřuje, jaký je poměr celkových závazků k celkovým aktivům. *Obecně platí, že čím vyšší je hodnota tohoto ukazatele, tím vyšší je riziko věřitelů* (Růčková, 2011, s. 58).

$$Debt\ ratio = \frac{cizí\ kapitál}{celková\ aktiva}$$

Koeficient samofinancování udává, z jaké části jsou celková aktiva hrazena pomocí vlastního kapitálu. Sděluje tedy, z kolika procent je matek podniku financován vlastními zdroji (Černá, Alena et al, 1997, s. 75).

$$Koeficient\ samofinancování = \frac{vlastní\ jmění}{celková\ aktiva}$$

Míra zadluženosti vyjadřuje, v jakém poměru jsou vlastní a cizí zdroje ve struktuře podniku. Při vyhodnocování tohoto ukazatele je třeba vzít v úvahu časový vývoj a strukturu zdrojů vzhledem k délce splatnosti (Knápková, Pavelková, Šteker, 2013, s. 86).

$$\text{Míra zadluženosti} = \frac{\text{cizí zdroje}}{\text{vlastní kapitál}}$$

Ukazatel úrokového krytí sděluje, o kolik je vyšší celkový efekt reprodukce oproti nákladům na úrokové platby. Čitatel je navýšen o nákladové úroky, aby zisk nebyl ovlivněn vyšší úrokové sazby. Takto očištěný zisk má vyšší vypovídající hodnotu při následném srovnávání výkonnosti na provozní úrovni. Ukazatel vyjadřuje celkový efekt reprodukce v procentech (Grünwald, Holečková a Termer, 1992, s. 28).

$$\text{Úrokové krytí} = \frac{\text{zisk před zdaněním} + \text{úroky}}{\text{úroky}}$$

Dlouhodobá zadluženost informuje o tom, jakou částí se podílejí dlouhodobé zdroje krytí na financování aktiv podniku. Do dlouhodobého cizího kapitálu se zde řadí dlouhodobé obchodní závazky, úvěry a rezervy (Sedláček, 2011, s. 65).

$$\text{Dlouhodobá zadluženost} = \frac{\text{dlouhodobý cizí kapitál}}{\text{celková aktiva}}$$

Běžná zadluženost určuje, jaký je poměr mezi krátkodobým cizím kapitálem a celkovými aktivy. Do krátkodobého cizího kapitálu jsou zahrnuty krátkodobé závazky, běžné bankovní úvěry, pasivní přechodné a dohadné položky (Sedláček, 2011, s. 65).

$$\text{Běžná zadluženost} = \frac{\text{krátkodobý cizí kapitál}}{\text{celková aktiva}}$$

3.4.8 Analýza poměrových ukazatelů – ukazatele likvidity

Tato analýza posuzuje, zda – li je podnik schopen hradit včas své závazky. Likviditu lze chápat jako schopnost přeměny majetku na peněžní prostředky. Likvidita je úzce spjata se solventností (schopnost hradit včas závazky), protože pokud podnik nedisponuje likvidními prostředky, nemá prostředky na úhradu splatných závazků.

Za likvidní majetek je považován takový majetek, který existuje buď ve formě peněz, nebo je možné ho na peníze proměnit. Druhy majetku lze rozčlenit podle likvidnosti na tři stupně. První stupeň je finanční majetek. Ten lze přeměnit na peníze za krátkou dobu s žádnou nebo minimální finanční ztrátou. Pohledávky za odběrateli, které lze s určitou ztrátou odprodat jsou na druhém stupni likvidnosti. Třetí, nejméně likvidní skupinu tvoří zásoby. Tempo přeměny této položky na peněžní prostředky bývá nízké a ztráta hodnoty vysoká.

Obecný tvar ukazatele likvidity je:

$$\frac{\text{čím možno platit}}{\text{co nutno platit}}$$

(Černá, Alena et al, 1997, s. 69).

Běžná likvidita porovnává poměr mezi oběžnými aktivy, které jsou považovány za nejlíkvidnější složku majetku a krátkodobými závazky. Čím je hodnota likvidity vyšší, tím je hodnota ukazatele lepší. Při posuzování výsledku je nutno vzít v úvahu strukturu oběžných aktiv. Pokud jsou převážnou složkou oběžného majetku zásoby a peněžní prostředky v pokladně a na bankovních účtech pokrývají jen minimální část, může se výsledek likvidit jevit jako optimální, ale podnik se přesto může nacházet v dlouhodobé platební neschopnosti (Grünwald, Holečková a Termer, 1992, s. 26).

$$\text{Běžná likvidita} = \frac{\text{oběžné prostředky}}{\text{krátkodobé dluhy}}$$

Pohotová likvidita posuzuje, zda společnost má kapacity pro úhradu závazků, aniž by byla nucena prodat své zásoby. Tato položka je totiž nejméně likvidní a nejpomaleji se obracející složkou oběžných aktiv (Pataák, 1999, s. 127).

$$\text{Pohotová likvidita} = \frac{\text{oběžná aktiva} - \text{zásoby}}{\text{krátkodobá pasiva}}$$

Okamžitá likvidita vyjadřuje, jestli je podnik schopný dostat svým právě splatným závazkům. Hodnotí se tedy poměr peněžních prostředků a jejich ekvivalentů k okamžitě splatným závazkům. Ukazatel by měl mít hodnotu alespoň 0,2 (Sedláček, 2011, s. 67).

$$\text{Okamžitá likvidita} = \frac{\text{peněžní prostředky} + \text{ekvivalenty}}{\text{okamžitě splatné závazky}}$$

3.4.9 Analýza cash – flow

Cash – flow lze vyjádřit jako rozdíl peněžních příjmů a výdajů za určité období. Je to reálné vyjádření toku peněz ve společnosti. Sledování cash – flow v podniku je velmi důležité, protože pro fungování společnosti je dostatečná zásoba peněžních prostředků nezbytná (Konečný, 2006, s. 31).

Analýza výkazu toku peněz může být strukturovaná mnoha způsoby dle zaměření výstupů cash – flow. V průběhu let se však zformoval obecný přístup k rozdělení výkazů podle oblastí skupin finančních toků na oblast provozní činnosti, investiční oblast a oblast externího financování (Knápková, Pavelková, Šteker, 2013, s. 49).

Analýza cash – flow zkoumá především absolutní a relativní účinnost finančních toků, obměny rozložení, míru jejich stability a definuje důsledky změny vázanosti kapitálu a jeho uvolňování ve vztahu ke způsobu financování.

Analýza provozních peněžních toků se řadí mezi nejdůležitější ukazatele dobrého hospodaření podniku, jelikož je to jeho hlavní výdělečná činnost. Pokud má podnik dlouhodobě záporné cash – flow z provozní činnosti, je potřeba se zaměřit na odhalení příčiny tohoto jevu. Aby se potíží s provozním cash – flow dalo předejít, je vhodné pomocí analýzy charakterizovat slabá místa a stanovit způsoby ochrany proti nadbytečnému využívání finančních zdrojů (Konečný, 2006, s. 32).

Analýza cash – flow investiční činnosti informuje o tom, kolik financí je investováno do dlouhodobého majetku, jehož rozšiřování je důležitou součástí produkce kapitálu v následujících obdobích. Do této oblasti spadá také pohyb plateb, které souvisí s poskytnutím úvěrů, půjček a výpomoci. Hodnoty tohoto rozboru mohou vycházet i v kladných číslech a to v případě, že byla odprodána určitá část dlouhodobého majetku (Dluhošová, 2008, s 57).

Analýza cash – flow finanční činnosti zachycuje toky peněz spojené se změnami velikosti vlastního kapitálu a dlouhodobých závazků. Pokud je hodnota cash – flow kladná, svědčí to o tom, že do podniku byly vloženy nové finanční prostředky a to jako vlastní či cizí zdroje. Záporného cash – flow je důsledkem odtoku peněz k vlastníkům nebo věřitelům (Knápková, Pavelková, Šteker, 2013, s. 49).

Je možno využít dvou způsobů sestavení výkazů cash – flow a to buď **přímou**, nebo **nepřímou metodou**.

Přímá metoda využívá čisté peněžní toky zachycené v samostatné bilanci peněžních toků. Pozitivem použití této metody je, že vyčleňuje hlavní kategorie peněžních příjmů a výdajů. Oproti tomu nevýhodou tvoří to, že nejsou identifikované zdroje a použití finančních prostředků. Tomu lze předejít uvedením účelu použití na účetních daňových dokladech.

Nepřímá metoda je založená na tom, že všechny náklady, které nezpůsobují peněžní tok, jsou připočteny k zisku. Zároveň jsou od zisku odečteny položky výnosů, z kterých neplyne žádný zisk. Tento způsob má větší vypovídající hodnotu a je lepší pro podrobné rozborů (Sedláček, 2011, s. 73).

3.4.10 Ukazatele na bázi cash – flow (CF)

Tyto ukazatele poměrují peněžní toky s některými položkami rozvahy či výkazu zisků a ztrát. Nejčastěji je využíváno cash – flow z provozní činnosti (Černá, et al, 1997, s. 76).

Rentabilita tržeb je doplňujícím ukazatelem k ziskové rentabilitě. Informuje o finanční výkonnosti podniku. Rentabilita tržeb na základě cash – flow je vystavena menšímu vlivu investičních cyklů, stupňům novosti nebo odepsanosti fixních aktiv. Do jmenovatele jsou dosazeny jak provozní tržby, tak tržby s finančních investic a mimořádné činnosti (Sedláček, 2011, s. 75).

$$\text{Rentabilita tržeb} = \frac{\text{CF z provozní činnosti}}{\text{roční tržby}}$$

Rentabilita celkového kapitálu hodnotí, jaký je poměr mezi tokem peněžních prostředků před uplatněním finančních nákladů k celkovému kapitálu. Jeho pomocí se určuje, zda jsou úvěry pro podnik vhodné či nikoli. V případě, že je procento této rentability nižší než procento úroku, který je hrazen bankám, jsou bankovní úvěry pro společnost nevýhodné. Aktiva podniku nedosahují takového zisku, aby byly pokryty splátky úvěru (Sedláček, 2011, s. 75).

$$\text{Rentabilita celkového kapitálu} = \frac{\text{CF z provozní činnosti}}{\text{kapitál}}$$

Úvěrová způsobilost udává, kolikrát podnik musí vyprodukovat sumu peněžních prostředků, aby byl schopen hradit veškeré závazky z vlastních zdrojů. Vysoká hodnota

ukazuje na vysoký podíl finančních prostředků na splácení úvěrů a zbývá tedy malé množství prostředků na investice a rozvoj (Černá, et al, 1997, s. 76).

$$\text{Úvěrová způsobilost} = \frac{\text{cizí zdroje}}{\text{CF z provozní činnosti}}$$

Ukazatel likvidity tržeb lze z dlouhodobého hlediska považovat za výkonnost podnikových tržeb. Vyjadřuje, jaká část tržeb se transformuje na provozní peněžní toky (Mrkvička, Kolář, 2006, s. 139).

$$\text{Ukazatel likvidity tržeb} = \frac{\text{CF z provozní činnosti}}{\text{tržby}}$$

3.4.11 Analýza soustav ukazatelů

Rozdílové a poměrové ukazatele vystihují celkovou finančně – ekonomickou situaci a výkonnost společnosti, ale každý je zaměřen jen na dílčí část činnosti podniku. Aby bylo možné posoudit finanční situaci podniku jako celku, vytváří se soustavy ukazatelů označované též jako analytické modely či modely finanční analýzy. Hlavním cílem při sestavování soustavy poměrových ukazatelů je charakterizování vzájemných vazeb mezi dílčími ukazateli.

Existují dva typy soustav ukazatelů, podle toho, na kterou část analýzy se mají výstupy zaměřit. K identifikaci logických a ekonomických vazeb mezi ukazateli slouží soustavy hierarchicky uspořádaných ukazatelů. Vztahy mezi ukazateli jsou identifikovány jejich rozkladem. Pod tento druh spadají pyramidové soustavy. Pro stanovení finanční situace podniku a předpovědi případné finanční tísně jsou účelové výběry ukazatelů. Ty se sestavují na základě komparativně – analytických nebo matematicko – statistických metod. Způsob výběru se člení dle účelu použití na bonitní neboli diagnostické modely a bankrotní modely. Bonitní modely nahrazují jednotlivé analytické ukazatele jedním syntetickým ukazatelem, kterým vyjadřují finanční situaci podniku a jeho pozici na trhu. Bankrotní modely využívají sledování chování určitých ukazatelů a na jeho základě případně predikují ohrožení finančního zdraví podniku (Sedláček, 2011, s. 81).

Pyramidové soustavy ukazatelů jsou postaveny na základě existence funkčních závislostí mezi dílčími ukazateli. Princip pyramidového rozkladu je, že hlavní syntetický ukazatel se rozkládá na dílčí ukazatele. K rozkladu syntetického ukazatele lze přistupovat

dvěma způsoby. Aditivním způsobem je hlavní ukazatel rozložen na součet nebo rozdíl dvou a více ukazatelů. Multiplikativní postup spočívá v rozložení základního ukazatele na součin nebo podíl dvou či více ukazatelů (Černá, et al, 1997, s. 79 – 82).

Na základě pyramidové soustavy lze definovat, jakou mírou ovlivnily dílčí ukazatele syntetický ukazatel a to na základě znalostí jednotlivých vazeb mezi ukazateli. Pokud je zvolen vhodný postup rozkladu pyramidy, je možno systematicky zhodnotit minulou, současnou i budoucí efektivitu podniku. Velmi využívanou metodou pyramidového rozkladu je tzv. logaritmická metoda. Identifikuje, v jaké míře dílčí ukazatele ovlivňují vrcholový ukazatel a poukazují na vývoj finanční situace mezi obdobími. Dále porovnává výkonnost hodnoceného podniku s podniky konkurenčními a sleduje jaký je rozdíl mezi efektivností podniku oproti stavu, který je považován za běžný pro daný obor (Sedláček, 2011, s. 82).

Komparativně – analytické metody využívají převážně verbální ukazatele. Výsledná situace podniku je hodnocena slově jako např. „slabá – průměrná – dobrá – výborná“. Mezi tyto metody se řadí SWOT analýza, která hodnotí silné a slabé stránky podniku a sleduje jeho příležitosti a ohrožení. Druhou metodou je metoda kritických faktorů úspěšnosti, kde se vytváří tzv. tabulka kritických faktorů úspěšnosti, na jejímž základě se provádí vlastní hodnocení podniku a srovnává kritické faktory úspěšnosti společnosti s konkurenčními podniky. Podle metody analýzy portfolia dvou dimenzí se zjišťuje, jaká je pozice společnosti na trhu. První dimenzi představuje atraktivnost trhu a druhou konkurenční způsobilost podniku. Zanesením bodového hodnocení těchto dvou dimenzí do dvojrozměrného grafu vznikne průsečík, který určí pozici podniku na trhu (Sedláček, 2011, s. 87 – 89).

Matematicko – statistické metody jsou založené na sestavení matic objektů a jejich ukazatelů. Při konstrukci modelů je třeba věnovat pozornost výběru vhodných ukazatelů a podniků, stanovení vah důležitosti jednotlivých ukazatelů a určení jejich charakteru. Do těchto metod se řadí metoda jednoduchého součtu pořadí, metoda jednoduchého podílu, bodovací metoda, normované proměnné a vzdálenosti od fiktivního objektu (Sedláček 2011, s. 90).

3.4.12 Bonitní a bankrotní modely

Kapitola bonitní a bankrotní modely pouze doplňuje informace k analýze soustav ukazatelů a není předmětem praktické části této práce.

Tyto modely jsou založeny na vícefaktorové analýze, která posuzuje vzájemné vztahy mezi vstupními a výstupními ukazateli. Hodnotí jak současný stav podniku, tak predikují jeho budoucí vývoj. Vypovídající hodnota těchto modelů je vysoká a proto se nazývají také jako modely včasné výstrahy, modely identifikace symptomů budoucí nesolventnosti či predikční modely.

Skupina bankrotních modelů je stavěna na základě skutečných údajů a hodnotí, zda podniku hrozí bankrot (Kalouda, 2015, s. 44).

Altmanův model je postaven na diskriminační metodě, na jejímž základě byly vybrány jednotlivé ukazatele s určitou vahou důležitosti. Tyto ukazatele jsou základními proměnnými tohoto modelu. Altmanův model má jiné vyjádření pro podniky veřejně obchodovatelné na burze a pro ostatní podniky. Liší se i výkladem výsledků, protože pro podniky, které nejsou veřejně obchodovatelné na burze, jsou hraniční hodnoty snižené. Modifikace tohoto modelu určená pro rozvojové trhy je Z – skóre. Tento typ na rozdíl od předchozích modelů nevyužívá znalosti tržní hodnoty společnosti, ale hodnotí pouze na základě informací v účetních výkazech. Pokud je výsledek Z – skóre vyšší než 2,6 lze finanční situaci považovat za uspokojivou. V „šedé zóně“ se podnik pohybuje v případě, že je výsledek v rozmezí od 1,1 do 2,6. Ohrožení finanční situace v podniku nastává tehdy, když jsou výsledky pod hraniční hodnotou 1,1 (Růčková, 2010, s. 74).

Index důvěryhodnosti IN je soustava ukazatelů sestavená přímo pro podniky hospodařící na území České republiky. Koeficienty pro tento index byly stanoveny na základě výsledků analýzy 24 významných matematicko – statistických modelů podnikového hodnocení a vychází z praktických zkušeností z analýz více než jednoho tisíce firem (Černá, et al, 1997, s. 90).

Kralickův rychlý test využívá jednotlivé ukazatele, které mají přiřazený určitý počet bodů k intervalům výchozích hodnot. Celkové hodnocení je provedeno na základě kritéria váženého průměru. Pokud kritérium přesahuje hodnotu 3 bodů, je prosperita podniku považována za velmi dobrou. Naopak špatné finanční situace dosahuje v případě, klesne – li pod hranici 1 bodu (Dluhošová, 2010, s. 100).

Oproti tomu bonitní modely vychází spíše z teoretických a pragmatických poznatků a hodnotí finanční zdraví podniku (Kalouda, 2015, s. 44)

Tamariho bonitní model je sestaven pomocí bodového hodnocení jednotlivých ukazatelů a lze ho vyjádřit jako: $R(\text{Tam}) = R1 + R2 + R3 + R4 + R5 + R6 + R7$. U každého koeficientu jsou přiřazeny body pro různé intervaly jejich výsledků.

R1 = vlastní jmění / cizí zdroje

R3 = čistý zisk / vlastní jmění

R2 = čistý zisk – funkce (kladná – záporná) hodnocení indexu

R4 = pohotová likvidita

R5 = výrobní spotřeba / průměrný stav rozpracované výroby

R6 = tržby / průměrný stav pohledávek

R7 = výrobní spotřeba / pracovní kapitál

Pokud je součet jednotlivých bodů větší než 60, považuje se podnik za bonitní a má malou pravděpodobnost bankrotu. Vysokou pravděpodobnost bankrotu naopak mají společnosti, jejichž součet bodů je 30 a méně (Paulat, 1999, s. 45 – 46).

Podle Sedláčka (2011, str. 107) Tamariho model vychází ze šesti ukazatelů, přičemž R2 lze vyjádřit jako vývoj zisku s dvěma možnostmi vyjádření

a) absolutní vyjádření

b) ukazatel ROA

Ekonomicky přidaná hodnota (EVA) využívá k hodnocení výkonnosti společnosti ekonomického zisku nikoli účetního zisku, jako to bývá u ostatních modelů. Ekonomický zisk je zde chápán jako přebytek výnosů, které zůstávají ve společnosti po úhradě služeb výrobních faktorů včetně cizího a vlastního kapitálu. Jedná se o přidanou hodnotu vyprodukovanou hospodářskou činností firmy převyšující úroveň nákladu kapitálu, který je vázán aktivech. Nákladem kapitálu se rozumí míra výnosů, která je vlastníky a věřiteli přijatelná. Podnik vytváří hodnotu pro vlastníky a věřitele, pokud EVA je větší než 0.

4 Vlastní práce

4.1 Charakteristika společnosti

Hodnocenou společností je Monteco s.r.o., která je na trhu již od roku 1997. Zabývá se výrobou a prodejem vázacích prostředků a jejich příslušenství. Zajišťuje opravy, servis a revize vázacích a manipulačních prostředků. Dále se věnuje prodeji zboží a výrobků prostřednictvím elektronického obchodu. Kromě prodeje poskytuje zákazníkům i poradenskou činnost v oblasti manipulace a kotvení břemen.

Nyní společnost disponuje třemi pobočkami s kamennou prodejnou, z nichž se dvě nachází v Praze a jedna ve Slatíňanech, kde je také její sídlo

4.2 Vývoj společnosti

Společnost byla založena v roce 1997 a jejím předmětem podnikání byla koupě zboží za účelem jeho dalšího prodeje a prodej a řezník uzenář, provoz jatek – výroba a zpracování masa.

V roce 2001 byla společnost prodána a bylo zrušeno odvětví zpracování masa, které nahradilo zprostředkování obchodu a služeb. O rok později se do podnikatelské činnosti zapojil i syn nového majitele a statutární orgán se rozšířil na dva jednatele. Společenská smlouva o založení s ručením omezeným byla rozšířena o výrobu kovového spotřebního zboží. Od této doby se společnost zabývá výrobou a prodejem vázacích prostředků a jejich příslušenství. V roce 2014 se starší společník vzdal svého podílu ve prospěch syna.

4.2.1 Cíle společnosti

Cílem společnosti je vybudování pevného a silného postavení na trhu, kterého se snaží dosáhnout vlastní dlouhou tradicí na trhu, kvalitou dodávaného zboží a profesionálním přístupem k zákazníkům. Stále se rozšiřující sortiment svědčí o tom, že společnost se pokouší pokrýt co největší spektrum poptávky spojené s jejím předmětem podnikání.

V posledních letech se zaměřuje především na podrobně propracovanou internetovou nabídku spojenou s přehledným způsobem elektronického obchodování.

Jelikož konkurence v této oblasti stále roste, zaměřuje se na propagaci jak formou katalogů, tak viditelností na internetu.

Tyto informace byly získány studiem interních materiálů společnosti.

4.3 Finanční analýza podniku

4.3.1 Horizontální analýza rozvahy

Horizontální analýza sleduje absolutní a procentní změny rozvahových položek v letech 2010 – 2013. Údaje jsou porovnávány vždy s přecházejícím rokem.

Tabulka 1: Horizontální analýza aktiv (v tis. Kč)

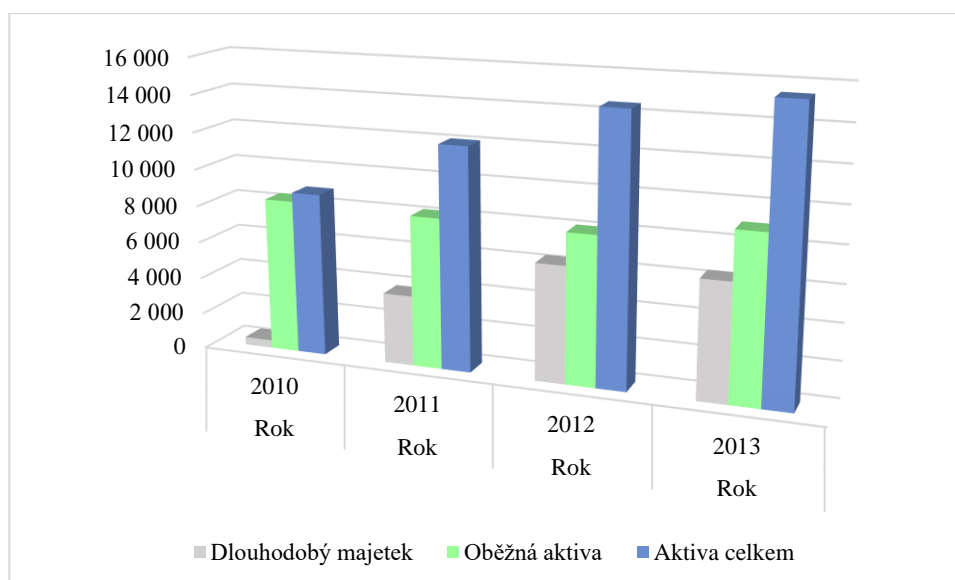
Aktiva	Rok	2011/2010		Rok	2012/2011		Rok	2013/2012		Rok
	2010	Kč	%	2011	Kč	%	2012	Kč	%	2013
Dlouhodobý majetek	427	3431	803,51	3858	2500	64,80	6358	48	0,75	6406
Dlouhodobý hmotný majetek	427	3431	803,51	3858	2500	64,80	6358	48	0,75	6406
Oběžná aktiva	8380	-182	-2,17	8198	-93	-1,13	8105	907	11,19	9012
Zásoby	3586	1020	28,44	4606	1353	29,37	5959	373	6,26	6332
Dlouhodobé pohledávky	62	-31	-50,00	31	-31	-100	0	0	0,00	0
Krátkodobé pohledávky	3938	-	-59,37	1600	127	7,94	1727	12	0,69	1739
Krátkodobý finanční majetek	794	1167	146,98	1961	-	-78,63	419	522	124,58	941
Časové rozlišení	68	-41	-60,29	27	21	77,78	48	-11	-22,92	37
Aktiva celkem	8875	3208	36,15	12083	2428	20,09	14511	944	6,51	15455

Zdroj: Vlastní zpracování na základě rozvahy společnosti z let 2010 – 2013.

Celková aktiva společnosti ve sledovaných letech významně vzrostla. Nejvyšší nárůst byl zaznamenán mezi lety 2010 a 2011 a to o 36,15%. Největší podíl mělo navýšení

dlouhodobého hmotného majetku o 3 341 tis. Kč, což v procentním vyjádření činí nárůst o 803,51%. Při porovnání roku 2010 a 2013 je patrný velký nárůst celkových aktiv z 8 875 tis. Kč na 15 455 tis. Kč a to především vlivem změn dlouhodobého majetku. V průběhu sledovaných let se změnila struktura oběžného majetku. Výrazně se snížila hodnota krátkodobých pohledávek a to 2 199 tis. Kč. Značný nárůst je patrný u zásob, které vzrostly o 2 746 tis. Kč. Celkový součet oběžných aktiv se navýšil 632 tis. Kč. Během všech sledovaných období je zaznamenán mírný pohyb u položky krátkodobý finanční majetek. Časové rozlišení se na celkovém vývoji podílelo minimálně.

Graf 1: Horizontální analýza aktiv (v tis. Kč)

Zdroj: Vlastní zpracování na základě rozvahy společnosti z let 2010 – 2013.

V prvních letech jsou celková aktiva z převážné části složena z oběžných aktiv. Dlouhodobý majetek se podílí z pouhých 4,81%. V následujícím roce se struktura dlouhodobého majetku výrazně mění. Dlouhodobý majetek dosahuje na 31,93% a to v důsledku pořízení nové haly. Celková aktiva se navyšují i v roce 2012, kdy je opět rozšířen dlouhodobý majetek a zároveň jsou zvětšeny skladové zásoby. I v tomto roce má položka dlouhodobého majetku na nárůstu největší podíl. Z grafu č. 1 vyplývá, že za sledované období se celková aktiva téměř zdvojnásobila, přičemž výše oběžného majetku se změnila jen nepatrně. Je tedy patrné, že společnost v průběhu čtyř let značně navýšila dlouhodobý majetek a to o 5 979 tis. Kč.

Tabulka 2: Horizontální analýza pasiv (v tis. Kč)

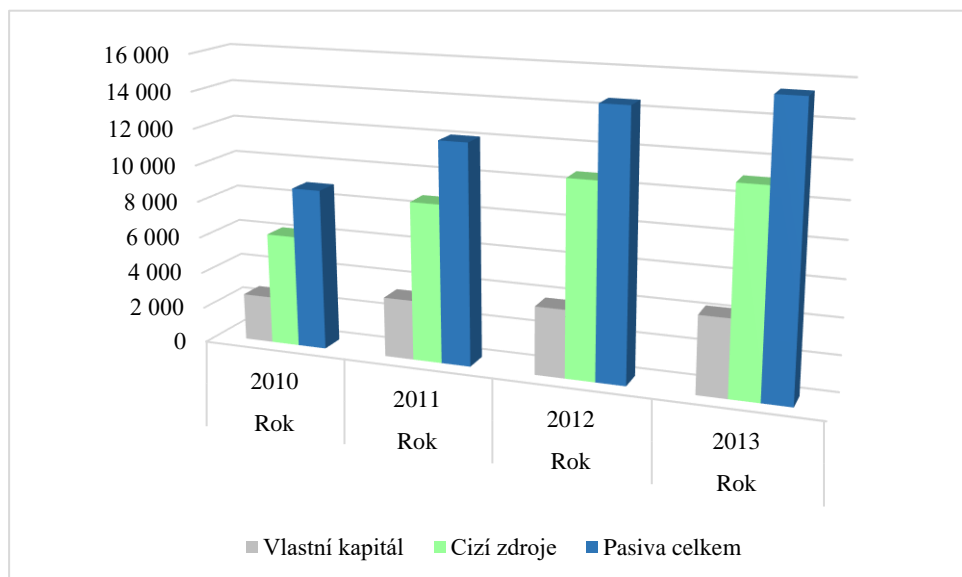
Pasiva	Rok	2011/2010		Rok	2012/2011		Rok	2013/2012		Rok
	2010	Kč	%	2011	Kč	%	2012	Kč	%	2013
Vlastní kapitál	2610	721	27,62	3331	444	13,33	3775	502	13,30	4277
Základní kapitál	100	0	0,00	100	0	0,00	100	0	0,00	100
Kapitálové fondy	94	0	0,00	94	0	0,00	94	0	0,00	94
Rezervní fondy, nedělitelný fond a ostatní fondy ze zisku	710	0	0,00	710	0	0,00	710	0	0,00	710
Výsledek hospodaření minulých let	899	706	78,53	1605	761	47,41	2366	437	18,47	2 803
Výsledek hospodaření běžného účetního období	807	15	1,86	822	-317	38,56	505	65	12,87	570
Cizí zdroje	6179	2530	40,95	8709	1948	22,37	10657	446	4,19	11103
Dlouhodobé závazky	0	625	0,00	625	244	39,04	869	-201	23,13	668
Krátkodobé závazky	4879	1861	-38,14	3018	283	9,38	3301	474	14,36	3 775
Bankovní úvěry výpomoci	1300	3766	289,69	5066	1421	28,05	6487	173	2,67	6 660
Časové rozlišení	86	-43	-50,00	43	36	83,72	79	-4	-5,06	75
Pasiva celkem	8875	3208	36,15	12083	2428	20,09	14511	944	6,51	15455

Zdroj: Vlastní zpracování na základě rozvahy společnosti z let 2010 – 2013.

V průběhu let 2010 – 2013 se vlastní kapitál navýšil pouze o 1 667 tis. Kč. Na tomto nárůstu se podílejí pouze položky výsledek hospodaření minulých let a výsledek hospodaření běžného účetního období. Žádný pohyb nebyl zaznamenán u položek základní kapitál,

kapitálové fondy a rezervní fondy, nedělitelný fond a ostatní fondy ze zisku. Oproti tomu cizí zdroje vzrostly o 4 924 tis. Kč. Značný podíl na nárůstu cizích zdrojů má položka bankovní úvěry výpomoci, která se mezi lety 2010 – 2011 zvýšila o 5 066 tis. Kč, tedy o 289,69%. Během roku 2012 měla tato položka výrazný podíl na nárůstu celkových cizích zdrojů krytí a to o 1 422 tis. Kč. V následujícím období je patrný nárůst dlouhodobých i krátkodobých závazků. V roce 2013 společnost splácí část dlouhodobých závazků a snižuje jejich podíl na cizích zdrojích oproti roku 2012 o 23,13%. Položka krátkodobých závazků se v roce 2010 z více než tří čtvrtin podílí na celkových cizích zdrojích. Tato bilance je pozitivní, jelikož jejich využití je levnější než dlouhodobé závazky nebo i využití vlastních zdrojů. V dalším roce se krátkodobé závazky výrazně snižují, ale v následujících obdobích opět začínají mít rostoucí tendenci.

Graf 2: Horizontální analýza pasiv (v tis. Kč)

Zdroj: Vlastní zpracování na základě rozvahy společnosti z let 2010 – 2013.

Z grafu je patrné, že celková pasiva se skládají převážně z cizích zdrojů a to vždy o více než 50% než z vlastního kapitálu. Největší rozdíl je mezi lety 2010 a 2011, kdy celková pasiva vzrostla téměř o jednu třetinu, což zapříčinil nárůst bankovních úvěrů. Od roku 2010 do roku 2013 se vlastní kapitál navýšil o dvojnásobek. Na každém meziročním růstu má hlavní podíl zvýšení výsledku hospodaření minulých let.

4.3.2 Vertikální analýza rozvahy

Vertikální analýza zobrazuje strukturu aktiv a pasiv podniku v procentním vyjádření. Základem 100% je vždy celková hodnota aktiv / pasiv, dílčí složky zobrazují, jaký podíl mají na celkové hodnotě. Hodnocená data jsou z let 2010 – 2013.

Tabulka 3: Vertikální analýza aktiv (v tis. Kč)

Aktiva	Rok		Rok		Rok		Rok	
	2010	%	2011	%	2012	%	2013	%
Dlouhodobý majetek	427	4,81	3858	31,93	6358	43,82	6406	41,45
Dlouhodobý hmotný majetek	427	4,81	3858	31,93	6358	43,82	6406	41,45
Oběžná aktiva	8380	94,42	8198	67,85	8105	55,85	9012	58,31
Zásoby	3586	40,41	4606	38,12	5959	41,07	6332	40,97
Dlouhodobé pohledávky	62	0,70	31	0,26	0	0,00	0	0,00
Krátkodobé pohledávky	3938	44,37	1600	13,24	1727	11,90	1739	11,25
Krátkodobý finanční majetek	794	8,95	1961	16,23	419	2,89	941	6,09
Časové rozlišení	68	0,77	27	0,22	48	0,33	37	0,24
Aktiva celkem	8875	100,00	12083	100,00	14511	100,00	15455	100,00

Zdroj: Vlastní zpracování na základě rozvahy společnosti z let 2010 – 2013.

Ve všech sledovaných obdobích je patrné, že největší podíl na aktivech mají aktiva oběžná a to vždy více než 55% celkových aktiv. V roce 2010 tvořila dokonce celých 94,42%.

Zásoby tvoří ve všech letech nejpodstatnější část oběžných aktiv. Pouze v roce 2010 byly převýšeny položkou krátkodobé pohledávky a to v poměru 40 : 44. V následujících letech krátkodobé pohledávky výrazně klesají, zásoby se pohybují stále okolo 40%. Pouze malou částí se na oběžném majetku podílí krátkodobý finanční majetek, který v žádném roce nepřesáhl 16,23%. Nejmenší složku struktury oběžných aktiv představuje položka dlouhodobých pohledávek, která v prvních dvou sledovaných letech nezastává ani 1%.

Společnost v průběhu let snižuje podíl oběžných aktiv a naopak navyšuje dlouhodobý majetek. Na počátku sledovaného období je jejich podíl na celkových aktivech 4,81%. V roce 2013 dlouhodobý majetek činí 41,45%. Tento trend je pro společnost prospěšný, jelikož investice do dlouhodobého majetku mohou dosáhnout většího výnosu.

Tabulka 4: Vertikální analýza pasiv (v tis. Kč)

Pasiva	Rok		Rok		Rok		Rok	
	2010	%	2011	%	2012	%	2013	%
Vlastní kapitál	2610	29,41	3331	27,57	3775	26,01	4277	27,67
Základní kapitál	100	1,13	100	0,83	100	0,69	100	0,65
Kapitálové fondy	94	1,06	94	0,78	94	0,65	94	0,61
Rezervní fondy, nedělitelný fond a ostatní fondy ze zisku	710	8,00	710	5,88	710	4,89	710	4,59
Výsledek hospodaření minulých let	899	10,13	1 605	13,28	2366	16,30	2803	18,14
Výsledek hospodaření běžného účetního období	807	9,09	822	6,80	505	3,48	570	3,69
Cizí zdroje	6179	69,62	8709	72,08	10657	73,44	11103	71,84
Rezervy	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Dlouhodobé závazky	0	0,00	625	5,17	869	5,99	668	4,32
Krátkodobé závazky	4879	54,97	3018	24,98	3301	22,75	3775	24,43
Bankovní úvěry výpomoci	1300	14,65	5066	41,93	6487	44,70	6660	43,09
Časové rozlišení	86	0,97	43	0,36	79	0,54	75	0,49
Pasiva celkem	8875	100,00	12083	100,00	14511	100,00	15455	100,00

Zdroj: Vlastní zpracování na základě rozvahy společnosti z let 2010 – 2013.

Vlastní kapitál tvoří necelých 30% pasiv v každém roce. Jeho nejvýznamnější položkou je výsledek hospodaření minulých let, který dosáhl největšího podílu v roce 2013 a to 18,14% z celkových pasiv. Ve všech letech se na vlastním kapitálu nejméně podílejí položky základní kapitál, kapitálové fondy a rezervní fondy, nedělitelný fond a ostatní fondy ze zisku. Ačkoli se jejich výše neměnila, vliv na strukturu celkového kapitálu se v průběhu let snižoval v důsledku růstu ostatních položek.

Cizí zdroje jsou zastoupeny v roce 2010 převážně krátkodobými závazky a to z 54,97%. V dalších letech měly zastoupení vždy přibližně 25%. Většinovým podílem na cizích zdrojích jsou v následujících letech zastoupeny bankovní úvěry výpomoci, které přesahují vždy 40%. Společnost jimi kryla nárůst dlouhodobého majetku, který je patrný ve vertikální analýze aktiv. Dále se na cizích zdrojích podílejí dlouhodobé závazky, které se v období 2011 – 2013 pohybují v rozmezí 4,32% - 5,99%.

4.3.3 Horizontální analýza výkazu zisků a ztrát

Horizontální analýza informuje o absolutních a procentních změnách položek výkazu zisků a ztrát. Porovnává meziroční změny v letech 2010 – 2013.

Tabulka 5: Horizontální analýza výnosů

Položka výkazu Z/Z	Rok	2011/2010		Rok	2012/2011		Rok	2013/2012		Rok
	2010	Kč	%	2011	Kč	%	2012	Kč	%	2013
Provozní výnosy	17745	11600	65	29345	-	-35	19008	4267	22	23275
Tržby za zboží	130	2238	1722	2368	-1279	-54	1089	-226	-21	863
Výkony	17518	9393	54	26911	-9082	-34	17829	4410	25	22239
Tržby z prodeje inv. majetku a materiálu	2	-2	-100	0	0	0	0	0	0	0
Ostatní provozní výnosy	95	-29	-31	66	24	36	90	83	92	173
Finanční výnosy	71	-25	-35	46	-18	-39	28	-27	-96	1
Výnosové úroky	2	-1	-50	1	1	100	2	-2	-100	0
Ostatní finanční výnosy	69	-24	-35	45	-19	-42	26	-25	-96	1
Výnosy celkem	17816	11575	65	29391	-	-35	19036	4240	22	23276

Zdroj: Vlastní zpracování na základě výkazu zisku a ztráty společnosti z let 2010 – 2013.

Z horizontální analýzy výnosů je patrné, že celkové výnosy jsou z převážné části tvořeny provozní činností podniku. Finanční výnosy jsou pouze nepatrnou složkou celkových výnosů.

Provozní výnosy v průběhu sledovaných let kolísají. Největší podíl na provozních výnosech má položka výkony. V roce 2011 byl zaznamenán výrazný nárůst jak u položky výkonu, tak u tržeb za zboží. V následujícím roce je u obou položek viditelný propad. U výkonů o 34% a u tržeb za zboží o celých 54%. Tržby za zboží v roce 2013 klesly o dalších 226 tis. Kč. Oproti tomu výkony vzrostly o 25%, což mělo zásadní vliv na nárůst celkových provozních výnosů.

Tabulka 6: Horizontální analýza nákladů

Položka výkazu Z/Z	Rok	2011/2010		Rok	2012/2011		Rok	2013/2012		Rok
	2010	Kč	%	2011	Kč	%	2012	Kč	%	2013
Provozní náklady	16619	11401	69	28020	-10126	-36	17894	4138	23	22032
Náklady na prod. zboží	125	2142	1714	2267	-1242	-55	1025	-240	-23	785
Výkonová spotřeba	14397	8481	59	22878	-9065	-40	13813	3475	25	17288
Osobní náklady	1990	224	11	2214	-49	-2	2165	942	44	3107
Daně a poplatky	19	9	47	28	-6	-21	22	22	100	44
Odpisy dl. majetku	61	409	670	470	326	69	796	5	1	801
Zúčtování opravných položek	0	0	0	0	45	100	45	-39	-87	6
Ostatní provozní náklady	27	136	504	163	-135	-83	28	-27	-96	1
Finanční náklady	176	180	102	356	158	44	514	-334	-65	180
Nákladové úroky	113	67	59	180	201	112	381	-380	-100	1
Ostatní finanční náklady	63	113	179	176	-43	-24	133	46	35	179
Náklady celkem	16619	11757	71	28376	-9968	-35	18408	3804	21	22212

Zdroj: Vlastní zpracování na základě výkazu zisku a ztráty společnosti z let 2010 – 2013.

Celkové náklady a jejich struktura v podstatě kopírují vývoj, který je zaznamenaný u celkových výnosů v horizontální analýze výnosů. Největší vliv na provozní náklady mají náklady na výkonovou spotřebu a náklady na prodané zboží. Podstatnou složku dále tvoří osobní náklady, které v průběhu všech sledovaných let vzrostly o 1 117 tis. Kč. Finanční náklady vykazují klesající i rostoucí tendenci. Tato položka jako celek má pouze minimální vliv na celkové náklady.

4.3.4 Analýza rozdílových ukazatelů

Analýza rozdílových ukazatelů hodnotí tzv. finanční fondy, tedy rozdíl mezi určitými položkami krátkodobých aktiv a položkami krátkodobých pasiv.

Tabulka 7: Analýza rozdílových ukazatelů (v tis. Kč)

Ukazatel	2010	2011	2012	2013
ČPK – čistý pracovní kapitál	3 501	5 180	4 804	5 237
ČPPF – čistý peněžně – pohledávkový fond	366	543	-248	-1 095

Zdroj: Vlastní zpracování na základě rozvahy společnosti z let 2010 – 2013.

Čistý pracovní kapitál zobrazuje rozdíl mezi oběžnými aktivy a krátkodobými dluhy, který vymezí v oběžných aktivech tu část finančních prostředků, které není potřeba použít ke krytí krátkodobých závazků a které jsou tedy považovány za volný finanční fond. Společnost ve všech hodnocených letech dosahuje poměrně vysokého čistého pracovního kapitálu, což svědčí z krátkodobého hlediska o jejím dobrém finančním zázemí a vysokém stupni likvidity.

Čistý peněžně – pohledávkový finanční fond oproti předchozímu ukazateli nezahrnuje do oběžných aktiv zásoby, zato se k nim přičtou krátkodobé pohledávky. Takto upravená oběžná aktiva ponížíme o krátkodobé závazky. V letech 2012 a 2013 se ČPPF dostává do záporných čísel, jelikož byly navýšeny stavy zásob.

4.3.5 Analýza poměrových ukazatelů – úvod

Analýza poměrových ukazatelů zobrazuje finanční vývoj společnosti. Patří mezi nejrozšířenější metody analýzy, jelikož je časově i finančně nenáročná. Provádí se za použití dat z rozvahy a výkazu zisku a ztrát.

4.3.6 Analýza poměrových ukazatelů - ukazatele rentability

Pomocí ukazatelů rentability se hodnotí vliv vložených zdrojů do podnikání na dosažený zisk. Hodnoceno je časové období od roku 2010 do roku 2013.

Tabulka 8: Ukazatele rentability (% vyjádření)

Ukazatel	2010	2011	2012	2013
ROA – rentabilita celkových vložených aktiv	12,46	10,97	7,68	8,04
ROE – rentabilita vlastního kapitálu	30,92	24,68	13,38	13,33
ROCE – rentabilita dlouhodobých zdrojů	30,99	20,88	11,53	10,92
ROS – rentabilita tržeb	4,57	2,81	2,67	2,47

Zdroj: Vlastní zpracování na základě rozvahy a výkazu zisku a ztráty společnosti z let 2010 – 2013.

Rentabilita celkových vložených aktiv (ROA) zobrazuje vztah mezi ziskem a aktivy vloženými do podnikání. Poměruje využití aktiv na produkci zisku bez ohledu na zdroje jejich krytí. Pro ukazatel ROA obecně platí, že čím vyšší hodnoty vykazuje, tím lépe společnost hospodaří se svými aktivy. Z analýzy vyplývá, že procenta podílu aktiv se v průběhu let snižují. Nejhuře hodnoceným obdobím je rok 2012, kdy společnosti i přes navýšení aktiv klesl zisk.

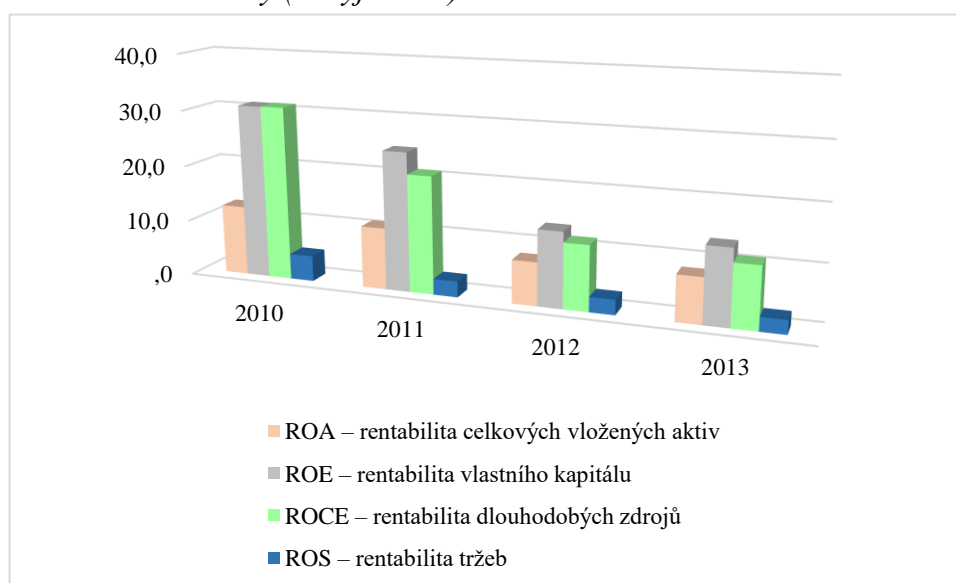
Rentabilita vlastního kapitálu (ROE) je užitečná především pro majitele společnosti a její věřitele. Ukazuje, zda jimi vložený kapitál vytváří zisk, tedy kolik čistého zisku připadá na investovanou 1 Kč. Pokud je hodnota rentability vlastního kapitálu nižší než úroky z jiné formy investice, je třeba zhodnotit, zda pokračovat ve výkonu podnikání či nikoliv. Nejlépe hodnoceným rokem je rok 2010, kdy výnos vlastního kapitálu tvoří 30,92%. V letech 2012 a 2013 je výrazný pokles ziskovosti na 13%.

Rentabilita dlouhodobých zdrojů (ROCE) poměruje, jaký zisk vytváří dlouhodobé vklady investorů. Od roku 2010, kdy byla výnosnost 30,99%, došlo ke značnému propadu na přibližně 11% v letech 2012 a 2013. I přes navýšení vlastního kapitálů a dlouhodobých závazků výrazně poklesl zisk.

Rentabilita tržeb (ROS) hodnotí dosažený zisk ve vztahu k tržbám, tedy jaký zisk připadá na 1 Kč tržeb. Pro tuto analýzu byl použit čistý zisk a tržby podílející se na

provozním výsledku hospodaření. V této společnosti převažují tržby za prodej vlastních výrobků a služeb. Nejlépe hodnoceným rokem je rok 2010, kdy dosažený zisk je 4,57 haléřů na 1 Kč tržeb. V následujících letech má tento ukazatel klesající tendenci. V roce 2013 je čistý zisk 2,47 haléřů, což je o polovinu méně, než v roce 2010.

Graf 3: Ukazatele rentability (% vyjádření)

Zdroj: Vlastní zpracování na základě rozvahy a výkazu zisku a ztráty společnosti z let 2010 – 2013.

4.3.7 Analýza poměrových ukazatelů – ukazatele aktivity

Tyto ukazatele sledují využití aktiv a následně na základě výstupů společnost optimalizuje jejich řízení.

Tabulka 9: Ukazatele aktivity

Ukazatel	2010	2011	2012	2013
Obrat aktiv – násobek	1,99	2,42	1,3	1,49
Obrat zásob – násobek	4,92	6,36	3,17	3,65
Doba obratu zásob – dny	73,19	56,63	113,4	98,67
Doba obratu pohledávek – dny	80,33	19,67	32,86	27,1
Doba obratu závazků – dny	99,53	37,11	62,82	58,83

Zdroj: Vlastní zpracování na základě rozvahy a výkazu zisku a ztráty společnosti z let 2010 – 2013.

Obrat aktiv zobrazuje, kolikrát se aktiva obrátí za hodnocený časový interval (v této analýze za rok). Aby byl obrat aktiv efektivní, musí být hodnota vyšší než 1. Nejpriznivěji

hodnoceným obdobím je rok 2011, kdy hodnota činí 2,42. Nejnižší obratovost je zaznamenaná v roce 2012, kdy hodnota obratu celkových aktiv je 1,3. Na tento propad má vliv navýšení stálých aktiv, ačkoli v tomto roce tržby výrazně klesly.

Obrat zásob udává intenzitu využití zásob. Je to poměr tržeb a průměrného stavu zásob. Pomocí tohoto ukazatele lze zjistit, kolikrát je daná položka zásob prodaná a znovu naskladněná. Čím vyšší hodnota obratu zásob je, tím je položka likvidnější. Pokud je hodnota nízká, je patrné, že je ve společnosti nadbytek zásob, které neprodukují zisk, navyšují náklady a blokují finanční prostředky, které by společnost mohla vložit do výnosnější investice. V prvních dvou hodnocených letech je obratovost zásob relativně vysoká. V roce 2012 hodnota klesá o polovinu oproti předchozímu období, kdy společnost navýšila zásoby o více než 1mil. Kč.

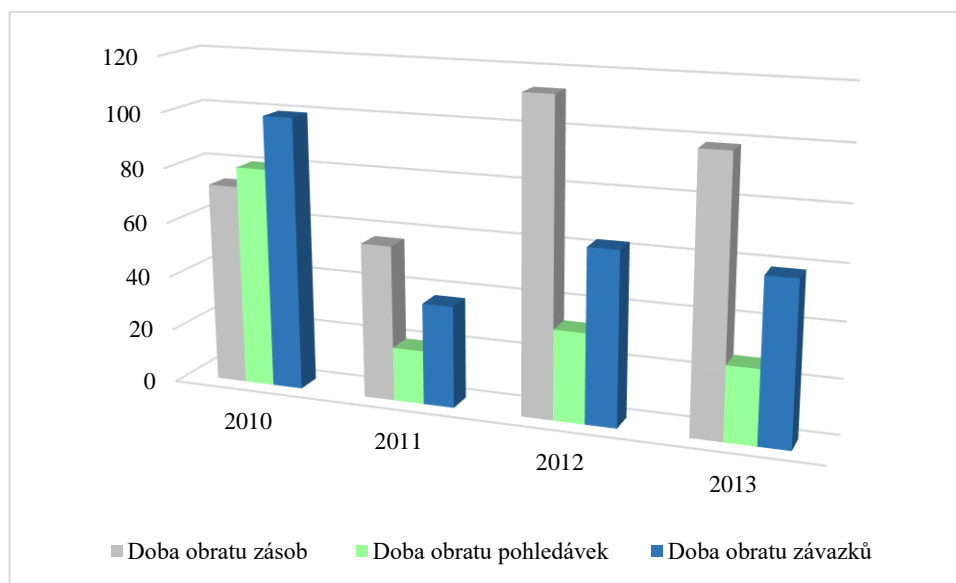
Doba obratu zásob vyjadřuje, za kolik dní se zásoby změny na hotovost či pohledávku. Výstupy tohoto ukazatele korespondují s ukazatelem obratu zásob, tedy že nejlépe hodnoceným rokem je rok 2011, kdy doba obratu zásob činí 56,63 dnů a že v následujícím roce se doba zdvojnásobila na 113,4 dnů.

Doba obratu pohledávek znázorňuje, za kolik dní jsou průměrně pohledávky splaceny. Při hodnocení tohoto ukazatele je nutné zohlednit průměrné platební podmínky, které společnost poskytuje svým odběratelům. Pokud je tento časový interval výrazně překročen, je patrné, že pohledávky nejsou hrazeny včas. Společnost by měla zvážit stanovení nového postupu pro zrychlení inkasa pohledávek. Ačkoli průměrná doba splatnosti, kterou společnost svým odběratelům poskytuje je 14 až 30 dní, hodnota obratu pohledávek v roce 2010 je 80,33 dní. V roce 2012 je očividné, že společnost kladla větší důraz na vymáhání svých pohledávek v termínu splatnosti, jelikož průměrný obrat pohledávek se snížil na 19,67 dní. V následujících dvou letech se vývoj obratu pohledávek zpomalil, ale stále zůstává v optimálních hodnotách.

Doba obratu závazků vystihuje platební morálku společnosti. Je zřejmé, že výstupy tohoto ukazatele jsou spjaté s výstupy doby obratu pohledávek. Dále se pomocí tohoto ukazatele dá zjistit, zda společnost čerpá větší provozní úvěr od svých dodavatelů a nebo

poskytuje větší obchodní úvěr svým odběratelům. V roce 2010 je doba obratu závazku 99,53 dní, což koresponduje s velkou dobou obratu pohledávek v tomto roce. V následujících letech se úhrada závazků znatelně zrychlila a ve všech třech letech je hodnota čerpaného provozního úvěru vyšší než poskytovaného obchodního úvěru a to vždy o přibližně polovinu.

Graf 4: Ukazatele aktivity (vyjádření ve dnech)

Zdroj: Vlastní zpracování na základě rozvahy a výkazu zisku a ztráty společnosti z let 2010 – 2013.

4.3.8 Analýza poměrových ukazatelů – ukazatele zadluženosti

Ukazatele zadluženosti určují, jaký je poměr krytí mezi vlastními a cizími zdroji. Vysoké úvěrové zatížení nemusí být vždy negativním jevem, jelikož cizí zdroje navyšují daňově uznatelné náklady. Ačkolí pokud jsou dluhy vysoké, zvyšuje se riziko finanční nestability.

Tabulka 10: Ukazatele zadluženosti (% vyjádření)

Ukazatel	2010	2011	2012	2013
Celková zadluženost	69,62	72,08	73,44	71,84
Kvóta vlastního kapitálu	29,40	27,56	26,01	27,64
Koeficient zadluženosti	236,74	261,45	282,30	259,59
Dlouhodobá zadluženost	0,00	5,17	5,99	4,32
Běžná zadluženost	54,97	24,98	22,75	24,43

Zdroj: Vlastní zpracování na základě rozvahy a výkazu zisku a ztráty společnosti z let 2010 – 2013.

Celková zadluženost podniku vyjadřuje, jakou část aktiv pokrývají cizí zdroje. U hodnocené společnosti se ve všech sledovaných letech ukazatel pohybuje kolem 70%. V letech 2011 – 2013 se výrazně na tomto jevu podílí čerpání bankovních úvěrů, které byly využity na krytí hmotného investičního majetku. V roce 2010 nebylo úvěrové zatížení takové jako v následujících letech, ale také hodnota aktiv byla nižší. Poměr mezi aktivy a cizími zdroji financování tedy zůstává přibližně stejný.

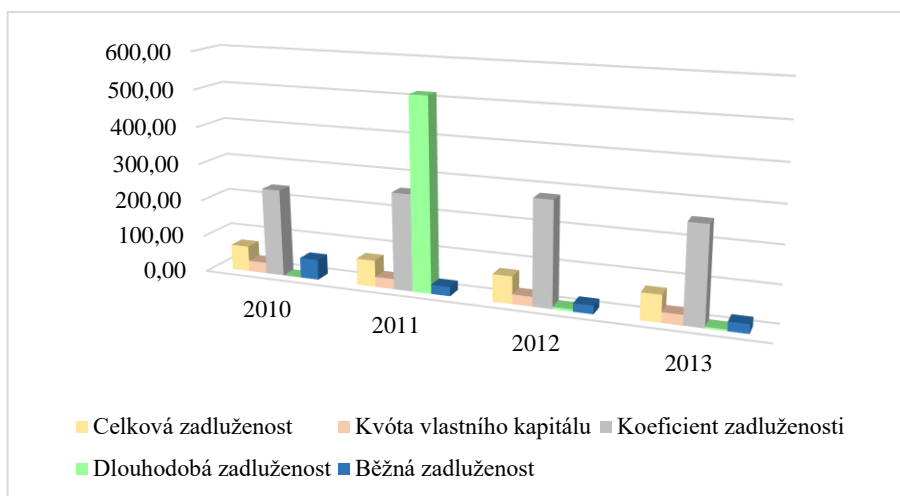
Kvóta vlastního kapitálu je převrácenou modifikací předchozího ukazatele. Jedná se tedy o poměr mezi celkovými aktivy a vlastními zdroji krytí. Pokud bychom sečetli celkovou zadluženost a kvótu vlastního kapitálu vyjde hodnota 100% (vzhledem k zaokrouhlení v účetních výkazech se výpočet může trochu lišit).

Koeficient zadluženosti stejně jako celková zadluženost vypovídá o míře zadluženosti ve struktuře podniku. Zatímco celková zadluženost roste lineárně, koeficient zadluženosti roste exponenciálně – může růst až do hodnoty ∞ . Vypočítá se jako podíl cizího kapitálu k vlastním zdrojům. Z výstupů je patrné, že cizí zdroje převyšují vlastní kapitál a to více než o dvojnásobek. Nejvyšší hodnota je v roce 2012 v důsledku navýšení bankovních úvěrů.

Dlouhodobé závazky určují, z jaké části je jejich pomocí pokryto financování aktiv společnosti. V roce 2010 společnost neměla žádné zatížení dlouhodobými závazky. V následujících letech se hodnoty pohybují mezi 4 – 6 %.

Běžná zadluženost vystihuje financování aktiv zajištěné krátkodobým cizím kapitálem. V roce 2010 byla aktiva kryta z 54,97% krátkodobým cizím kapitálem. V následujících letech tyto hodnoty klesají a to v důsledku čerpání bankovních úvěrů.

Graf 5: Ukazatele zadluženosti (% vyjádření)

Zdroj: Vlastní zpracování na základě rozvahy a výkazu zisku a ztráty společnosti z let 2010 – 2013.

4.3.9 Analýza poměrových ukazatelů – ukazatele likvidity

Likvidita měří, zda a jak rychle je podnik schopný dostát svým závazkům. Hodnotí se pomocí podílu prostředků, kterými je možné platit k závazkům, které je nutné platit. Lze ji rozdělit na tři stupně dle likvidnosti položek, které se dosazují do čitatele a to na běžnou, pohotovou a okamžitou.

Tabulka 11: Ukazatele likvidity

Ukazatel	2010	2011	2012	2013
Běžná likvidita	1,72	2,72	2,46	2,39
Pohotová likvidita	0,98	1,19	0,66	0,71
Okamžitá likvidita	0,16	0,65	0,13	0,25

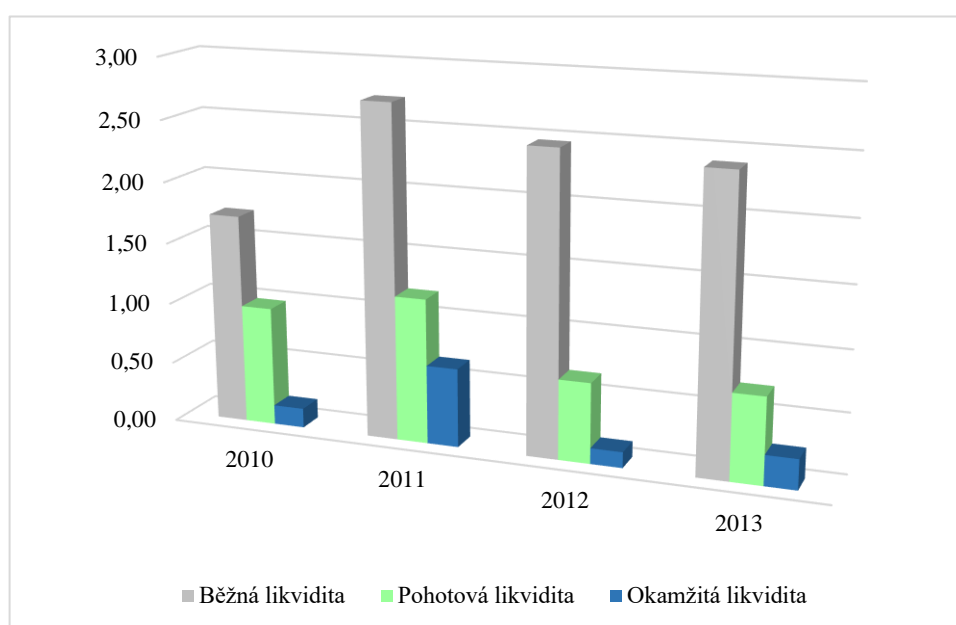
Zdroj: Vlastní zpracování na základě rozvahy a výkazu zisku a ztráty společnosti z let 2010 – 2013.

Běžná likvidita vypovídá o tom, kolikrát hodnota oběžného majetku pokrývá krátkodobé závazky. Vypovídající hodnota ukazatele je velmi citlivá na strukturu oběžných aktiv. Hodnotí budoucí solventnost společnosti, která je považovaná za dostačující, přesahuje – li hodnota ukazatele 1,5. V prvním hodnoceném roce je stupeň běžné likvidity téměř na hranici splňující akceptovatelnou solventnost. Ovšem v následujících hodnocených obdobích likvidita dosahuje velmi uspokojivých hodnot a to v důsledku razantního snížení krátkodobých závazků.

Pohotov likvidita se vyjadřuje podílem oběžných aktiv očištěných o zásoby ke krátkodobým závazkům. Zásoby, jakožto nejméně likvidní složka oběžných aktiv, snižují vypovídající hodnotu běžné likvidity. Při vyhodnocování finanční analýzy je užitečné porovnat běžnou a pohotovou likviditu, protože pokud je rozdíl mezi jednotlivými ukazateli výrazný, je zřejmé, že společnost disponuje nadměrným množstvím zásob oproti ostatním oběžným aktivům. Ukazatel by neměl klesnout pod hodnotu 1. Příliš vysoký stupeň pohotov likvidity zas poukazuje na neefektivní vklad finančních prostředků s minimálním ziskem. Společnost splňuje vhodný stupeň likvidity pouze v roce 2011. Ve všech sledovaných letech je hodnota nižší než 1, což svědčí o nadbytečném množstvím zásob.

Okamžit likvidita udává schopnost podniku hradit právě splatné závazky. Je to nejvyšší stupeň likvidity, do kterého se zahrnují pouze peněžní prostředky a jejich ekvivalenty a okamžitě splatné závazky. Společnost splňuje podmínky k zajištění okamžit likvidity v případě, že hodnota ukazatele je alespoň 0,2. Z provedené analýzy vyplývá, že společnost dosáhla na požadovanou hodnotu pouze v letech 2011 a 2013.

Graf 6: Ukazatele likvidity

Zdroj: Vlastní zpracování na základě rozvahy a výkazu zisku a ztráty společnosti z let 2010 – 2013.

5 Výsledky a diskuse

Horizontální analýza aktiv prokázala, že celková aktiva společnosti Monteco s.r.o. ve sledovaném období 2010 – 2013 byla významně navýšena a to o 57,42%. Nevýrazněji ovlivnil toto změnu nárůst dlouhodobého hmotného majetku, k němuž docházelo v průběhu všech hodnocených let. Na zvýšení hodnoty dlouhodobého hmotného majetku měla vliv koupě přilehlé výrobní haly. Oběžná aktiva zaznamenala zanedbatelný nárůst, který činil pouhých 632 tis. Kč. Došlo ke změně struktury oběžného majetku. V první roce krátkodobé pohledávky převyšovaly zásoby, zatímco v dalších třech letech tvoří zásoby více než 50% oběžného majetku. Tento jev svědčí o tom, že společnost kladla důraz na zvýšení obratu pohledávek, protože poklesly o více než 50% oproti prvnímu sledovanému roku. Celkový nárůst zásob byl o 2 746 tis. Kč. Důvodem zvýšení zásob bylo navýšení výrobní kapacity v důsledku moderního technologického vybavení nové pořízené haly. Dalším významným aspektem rozšíření skladových zásob je snaha pokrytí většího spektra poptávky související s předmětem podnikání společnosti.

Ve sledovaném období na základě **horizontální analýzy pasiv** bylo zjištěno, že došlo k celkovému navýšení pasivních položek, přičemž vlastní kapitál byl navýšen jen o 1 667 tis. Kč. Na vzrůstu se nejvyšší měrou podílela položka hospodářského výsledku minulých let. V hodnocených letech základní kapitál nezaznamenal žádné změny a nijak tedy neovlivnil nárůst vlastního kapitálu. Naopak lze konstatovat, že cizí zdroje výrazným způsobem vzrostly a to především navýšením bankovních úvěrů výpomoci o 5 360 tis. Kč. Pomocí úvěrů byl kryt nákup nové výrobní haly a pořízení moderního technologického vybavení. Krátkodobé závazky v průběhu let 2010 – 2013 kolísaly. Pozitivní vliv na strukturu cizích zdrojů měla tato položka v letech 2010 a 2013, protože využití krátkodobých cizích zdrojů je levnější než využití dlouhodobých cizích zdrojů nebo i vlastního kapitálu. Zatímco v prvním sledovaném roce neměla společnost žádné dlouhodobé závazky, v následujících letech došlo k jejich postupnému navýšení a v roce 2013 k následnému poklesu na konečných 668 tis. Kč.

Z výsledků **vertikální analýzy aktiv** je zřejmé, že nejvyšší podíl na celkových aktivech mají oběžná aktiva a to ve všech sledovaných letech. Nejvyšší podíl na oběžném majetku mají zásoby, pouze v roce 2010 byly krátkodobé pohledávky vyšší o 4%. V průběhu let dochází k navyšování dlouhodobého majetku. V prvním roce se na celkové struktuře

podniku podílel pouze z 4,81%, zatímco v následujících letech jeho podíl činil vždy přibližně 40%.

Z **vertikální analýzy pasiv** vyplývá, že v celém sledovaném období celková pasiva podniku rostou. Nejvíce se na navýšení podílejí cizí zdroje, které mají na celkové struktuře zastoupení přibližně 70%. V prvním roce největší vliv na složení cizích zdrojů mají krátkodobé závazky. V roce 2011 však krátkodobé závazky převýší položka bankovních úvěrů výpomoci a tento trend trvá až do roku 2013. Vlastní kapitál se na celkových pasivech podílí v rozmezí mezi 26,01 – 29,41%. Největší procento na vlastním kapitálu ve všech sledovaných letech tvoří výsledek hospodaření minulých let.

Z **horizontální analýzy výkazu zisku a ztrát**, která informuje o absolutních a procentních změnách výnosů a nákladů společnosti, je patrné, že největší podíl na výnosech a nákladech má provozní složka. Finanční náklady a výnosy zastávají pouze malou část. Proto je zřejmé, že výchozí pro hodnocení celkové situace podniku jsou provozní položky výkazu zisků a ztrát. Nejvýraznějšími položkami jak v analýze výnosů, tak v analýze nákladů jsou položky spojené s výkony a prodejem zboží. Vývoj nákladů i výnosů je kolísavý, ale od roku 2010 do roku 2013 je znatelný nárůst jak celkových nákladů, tak celkových výnosů.

Výsledky prvního **rozdílového ukazatele** se jeví jako uspokojivé. **Čistý pracovní kapitál** udává, jaký je rozdíl mezi oběžnými aktivy a krátkodobými závazky. Výsledný rozdíl je považován za volný finanční fond, který není třeba využít pro krytí krátkodobých závazků. Vysoké hodnoty tohoto ukazatele ve všech sledovaných letech poukazují na dobré finanční zázemí a vysoký stupeň likvidity. Tyto výsledky mohou být zavádějící, protože jsou použita celková oběžná aktiva bez ohledu na jejich likviditu. Protože při výpočtu **čistého peněžně – pohledávkového fondu** je oběžný majetek očištěn o zásoby a navýšen o krátkodobé pohledávky, je vypovídající hodnota tohoto ukazatele vyšší. **ČPPF** ukazuje, že v letech 2010 – 2011 je hodnota volného finančního fondu sice kladná, ale hodnota je poměrně nízká a že v letech 2012 – 2013 je v důsledku navýšení zásob dokonce v záporných číslech. Navzdory výsledkům čistého pracovního kapitálu společnost v letech 2012 – 2013 není schopna hradit včas své závazky a není likvidní.

Analýzou poměrových ukazatelů byl hodnocen finanční vývoj společnosti. Využity byly poměrové ukazatele rentability, aktivity, zadluženosti a likvidity.

Ukazatele rentability hodnotily, jaký vliv mají vložené zdroje na ziskovost podniku. U všech dílčích ukazatelů je patrné, že výnosnost společnosti klesá. V roce 2013 je rentabilita nižší o více než polovinu než v roce 2010.

Ukazatele aktivity posuzovaly, jak efektivně společnost nakládá se svými aktivy. Obrat aktiv by měl převyšovat hodnotu 1, aby splňoval podmínky efektivního využití. Společnost tuto hranici dodržela ve všech hodnocených letech. Nejlépe aktiva využívala v roce 2011, kdy jejich obrat byl 2,42. Pomocí obratu zásob je hodnoceno, zda společnost nedisponuje přebytkem zásob a jak jsou zásoby likvidní. V prvních dvou letech doba obratu zásob roste. V roce 2012 proběhlo velké navýšení zásob a obratovost klesla o polovinu oproti předchozímu roku. Následující rok obrat zásob mírně vzrostl, ale je stále evidentní přebytek zásob. Z doby obratu pohledávek je patrné, že společnost přistoupila k opatřením při vymáhání pohledávek. To má dopad i na zrychlení obratu závazků. I přes výrazné snížení doby obratu závazků společnost čerpá vyšší provozní úvér, než poskytuje obchodní úvér.

Ukazatele zadluženosti zkoumaly, jaký je poměr mezi krytí vlastními a cizími zdroji. Ve sledovaném období celková zadluženost nepatrně kolísala. Téměř tři čtvrtiny aktiv jsou pokryty cizími zdroji. Je znatelný pokles krátkodobých závazků, což vzhledem k neklesajícímu celkovému zadlužení není dobrý jev. Je patrné velké navýšení bankovních úvěrů výpomoci a to vychází nákladněji, než využití právě krátkodobých cizích zdrojů.

Ukazatele likvidity hodnotí schopnost podniku dostát svým závazkům. Při výpočtu běžné likvidity se společnost zdá být dobře likvidní, jelikož ukazatel dosahuje doporučené hodnoty 1,5. Pohotová likvidita ovšem odhaluje, že společnost kromě roku 2011 nedosahuje optimálního stupně likvidity, vzhledem ke struktuře oběžných aktiv, ze které je patrné nadměrné množství zásob oproti ostatním oběžným aktivům. Okamžitá likvidita určuje, zda je podnik schopný dostát svým právě splatným závazkům. Podmínky okamžité likvidity společnost splnila jen v letech 2011 a 2013.

Z výstupů finanční analýzy je zřejmé, že ekonomická situace podniku ve sledovaném období v letech 2010 – 2013 není optimální a není patrná žádná tendence zlepšení fungování podniku. Aby se podnik mohl úspěšně rozvíjet, měl by management přijmout opatření, která by eliminovala slabé stránky a naopak posílila stránky silné.

6 Závěr

Finanční analýza slouží jako nástroj pro hodnocení ekonomické situace podniku. Jelikož se tržní prostředí stále vyvíjí, je třeba podnik přizpůsobovat různým změnám a posilovat jeho konkurenceschopnost. Proto je nutné umět vhodně stanovit silné a slabé stránky podniku a následně silné stránky podpořit a slabé eliminovat implementací vhodných opatření. Prostřednictvím finanční analýzy lze zhodnotit nejen současný finanční stav společnosti, ale také predikovat její budoucí vývoj, odhalit možná rizika a činit správná rozhodnutí při řízení podniku, která hrozícím rizikům mohou předejít.

Cílem bakalářské práce bylo zhodnocení celkového hospodaření a finanční situace společnosti Monteco s.r.o. v letech 2010 – 2013 vypracováním finanční analýzy, případně navrhnout řešení pro optimalizaci rozvoje podniku.

Bakalářská práce se skládá ze dvou částí a to z části teoretické a z části praktické. Teoretická východiska byla zpracována na základě literární rešerše odborných publikací. Tato část práce se zaměřuje na finanční analýzu obecně, její funkce, cíle, uživatele a na zdroje dat pro vypracování finanční analýzy. Dále je věnována pozornost jednotlivým metodám finanční analýzy a to konkrétně horizontální a vertikální analýze. Následují rozdílové a poměrové ukazatele. Všechny metody vycházejí z dat rozvahy a výkazu zisků a ztrát. Poté se práce zaměřuje na analýzu cash – flow a navazuje na ukazatele na bázi cash – flow. Hodnocením společnosti jako celku se zabývají analýzy soustav ukazatelů. V závěru teoretické části jsou okrajově popsány bonitní a bankrotní modely. V praktické části byla finanční analýza aplikována na hodnocenou společnost. Použity byly metody horizontální a vertikální analýzy, následuje analýza rozdílových ukazatelů, konkrétně čistého pracovního kapitálu a čistého peněžně - pohledávkového fondu. Dále je uplatněna analýza poměrových ukazatelů, která obsahuje ukazatele rentability, aktivity, zadluženosti a likvidity. Výstupy analýz jsou zanesené do tabulek a grafů a jsou následně okomentovány. Analýza byla vypracována na základě výkazů finančního účetnictví, konkrétně rozvahy a výkazů zisků a ztrát za období 2010 – 2013.

Z celkového hodnocení finanční analýzy je patrné, že společnost ve sledovaném období neprosperovala, ačkoli vložené prostředky pro její rozvoj výrazně vzrostly. Z horizontální analýzy je patrné, že celková aktiva a pasiva byla navýšena a to o více než polovinu. Největší vliv měl nárůst dlouhodobého majetku, který byl v důsledku koupě nové výrobní haly.

Pořízení dlouhodobého majetku bylo kryto pomocí bankovních úvěrů výpomoci, které z největší části ovlivnilo zvýšení cizích zdrojů. Oběžná aktiva se na změnách hodnoty aktiv podílela jen minimálně, ale výrazně se změnila jejich struktura. Vysoký podíl krátkodobých pohledávek byl v průběhu let snížen. Výrazně vzrostla položka zásob, která byla stejně jako pořízení dlouhodobého majetku hrazena z čerpaných úvěrů. Z vertikální analýzy plyne, že se v průběhu let změnilo složení majetku i celkového kapitálu. Aktiva se zpočátku skládala z velké části z oběžných aktiv, jejichž podíl se v průběhu let snížil v důsledku navýšení dlouhodobého hmotného majetku. Ve všech sledovaných letech bylo složení vlastních a cizích zdrojů přibližně v poměru 30 : 70. Zpočátku krátkodobé závazky pokrývaly přes 50% cizích zdrojů, ale vlivem navýšení bankovních úvěrů výpomoci, které od roku 2011 zastupovaly vždy přes 40%, byly krátkodobé cizí zdroje krytí sníženy pod 25%. Analýzou rozdílových ukazatelů bylo zjištěno, že společnost, ačkoli se to při vyhodnocení čistého pracovního kapitálu nezdá, není schopna dostát svým závazkům a nedosahuje dobré likvidity v důsledku vysokého stavu zásob ve struktuře oběžných aktiv. Horizontální analýzou výnosů a nákladů je zjištěno, že společnost prokazuje největší hospodářskou činnost v provozní oblasti. Náklady a výnosy z finanční aktivity jsou pouze nepatrnou složkou celkových nákladů a výnosů. Finanční vývoj podniku je zobrazen pomocí analýzy poměrových ukazatelů. Ukazatele rentability vykazují trvalý pokles výnosnosti vložených zdrojů do podnikání. O neefektivním využití aktiv vypovídají ukazatele aktivity, jelikož i u těchto ukazatelů hodnoty klesají ve všech hodnocených letech. Viditelné zlepšení bylo prokázáno u obratu pohledávek. Snížila se také doba obrátů závazků, což svědčí o zlepšení platební morálky společnosti. Ukazatele zadluženosti zobrazují vývoj poměru krytí vlastními a cizími zdroji, který se z hlediska struktury nijak významně meziročně neliší. Cizí zdroje pokrývají přibližně 70% aktiv, což přesahuje hranice zdravé zadluženosti. Dle Sedláčka (2011, s. 77) příliš vysoká zadluženost zvyšuje náklady kapitálu v důsledku zvýšení rizika věřitelů, které vede k nárůstu úrokové míry a tím se snižuje rentabilita podniku. Ukazatele likvidity hodnotí, zda a jak rychle je společnost schopna přeměnit majetek na peněžní prostředky. Běžná likvidita se pohybuje ve všech letech v doporučených hodnotách. Navzdory tomu pohotovostní likvidita vykazuje vhodný stupeň likvidity pouze v roce 2011, protože oběžná aktiva již neobsahují položku zásob. Tato nejméně likvidní složka oběžného majetku tvoří jeho převážnou část, a proto značně ovlivnila výsledné hodnoty. Výrazný rozdíl mezi hodnotami běžné a pohotovostní likvidity svědčí o tom, že společnost disponuje přebytkem

množstvím zásob. Podmínky okamžité likvidity společnost splňuje pouze v letech 2011 a 2013.

Z výsledků finanční analýzy lze konstatovat, že společnost ani v jedné oblasti nedosahuje optimálních výsledků. Pro efektivní rozvoj společnosti by měla být zavedena určitá opatření. Podle mého názoru je hospodaření společnosti negativně ovlivněno vysokou zadlužeností, nedostatečným využitím dlouhodobého hmotného majetku, přebytkem skladových zásob, nízkou rentabilitou, likviditou a aktivitou. Majitel společnosti by měl vlastním vkladem umořit část dluhu, aby snížil kapitálové náklady. Nedostatečné využití dlouhodobého hmotného majetku lze řešit buď prodejem části dlouhodobých aktiv a nebo navýšením výrobní kapacity. Účinnějším opatřením se zdá být prodej dlouhodobých aktiv, protože nízká rentabilita svědčí o neefektivní cenové politice. I přes nízkou ziskovost nedosahují obraty zásob vysokých hodnot, není tedy záruky, že při navýšení výrobní kapacity by po navýšeném množství výrobků byla poptávka. Bylo by vhodné také soustředit pozornost na snížení skladových zásob a zrychlení jejich obratovosti. I když společnost dosahuje zisku, nedosahuje dostačujícího cash – flow a je výrazně snížena její likvidita. Podle Sedláčka i přesto, že je podnik ziskový, ale nedisponuje nedostatečným množstvím pohotových peněz na vyrovnání svých závazků, může být finančně zničen svým vlastním růstem. Proto je nezbytné, aby vedení společnosti věnovalo pozornost jak cash – flow, tak zisku.

7 Seznam použitých zdrojů

ČERNÁ, Alena et al. *Finanční analýza*. 1. vyd. Praha: Bankovní institut, 1997. 293 s. ISBN 80-7265-017-3.

DLUHOŠOVÁ, Dana. *Finanční řízení a rozhodování podniku: analýza, investování, oceňování, riziko, flexibilita*. 2. upr. vyd. Praha: Ekopress, 2008, 192 s. ISBN 978-8086929-44-6.

DLUHOŠOVÁ, Dana. *Finanční řízení a rozhodování podniku: analýza, investování, oceňování, riziko, flexibilita*. 3., rozš. vyd. Praha: Ekopress, 2010. ISBN 978-80-86929-68-2.

GRÜNWARD, Rolf, HOLEČKOVÁ, Jaroslava a TERMER, Tomáš. *Finanční analýza a plánování*. Praha: Nad zlato, 1992. 110 s. ISBN 80-900383-8-7.

KALOUDA, František. *Finanční analýza a řízení podniku*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2015. ISBN 978-80-7380-526-5.

KISLINGEROVÁ, Eva a HNILICA, Jiří. *Finanční analýza: krok za krokem*. 2. vyd. Praha: C.H. Beck, 2008. xiii, 135 s. C.H. Beck pro praxi. ISBN 978-80-7179-713-5.

KNÁPKOVÁ, Adriana, PAVELKOVÁ, Drahomíra a ŠTEKER, Karel. *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady*. 2., rozš. vyd. Praha: Grada, 2013. 236 s. Prosperita firmy. ISBN 978-80-247-4456-8.

KONEČNÝ, Miloš. *Finanční analýza*. Vyd. 2. Brno: Sting, 2006. 77 s. ISBN 80-86342-55-7.

KONEČNÝ, Miloš. *Finanční analýza a plánování*. Vyd. 11., upr. Brno: Zdeněk Novotný, 2006. 83 s. Studijní text pro studium BA Hons. ISBN 80-7355-061-X.

MRKVIČKA, Josef a KOLÁŘ, Pavel. *Finanční analýza*. 2., přeprac. vyd. Praha: ASPI, 2006. 228 s. Vzdělávání účetních v ČR. Učebnice; 14. ISBN 80-7357-219-2

REZKOVÁ, Jiřina. *Analýza rentability a řízení pracovního kapitálu: (finanční analýza účetních dat v praxi II)*. Praha: Bilance, 1996. 46 s. Metodické aktuality Svazu účetních; 6/96.

PATÁK, Milan R. *Finanční analýza v podnikovém finančním rozhodování*. Praha: Vydavatelství VŠCHT, 1999. ISBN 80-7080-369-x.

PAULAT, Vladislav Josef. *Finanční analýza v rukou manažera, podnikatele a investora*. Praha: Profess Consulting, 1999. Poradce controllingu. ISBN 80-7259-006-5.

RŮČKOVÁ, Petra. *Finanční analýza metody, ukazatele, využití v praxi*. 2. aktualiz. vyd. Praha: Grada 2008, 120 s. ISBN 978-80-247-2481-2.

RŮČKOVÁ, Petra. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 3., rozš. vyd. Praha: Grada, 2010. Finanční řízení. ISBN 978-80-247-3308-1.

RŮČKOVÁ, Petra. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 4., aktualiz. vyd. Praha: Grada, c2011. Finanční řízení. ISBN 978-80-247-3916-8.

SEDLÁČEK, Jaroslav. *Finanční analýza podniku: metody, ukazatele, využití v praxi*. 2., aktualiz. vyd. Brno: Computer Press, 2011, v, 152 s. ISBN 978-80-251-3386-6.

Účetní výkazy společnosti Monteco s.r.o. let 2010 – 2013.

8 Přílohy

Příloha 1: Údaje z rozvahy společnosti Monteco s.r.o. za období 2010 - 2013 (v tis. Kč) - aktiva

Rozvahová položka	2010	2011	2012	2013
Aktiva celkem	8875	12083	14511	15455
Stálá aktiva	427	3858	6358	6406
Nehmotný investiční majetek	0	0	0	0
Hmotný investiční majetek	427	3858	6358	6406
Pozemky	103	103	103	900
Budovy, haly a stavby	253	2485	5019	4672
Samostatné movité věci a soubory movitých věcí	0	870	986	834
Nedokončené hmotné investice	71	0	250	0
Poskytnuté zálohy na hmotný inv. Majetek	0	400	0	0
Finanční investice	0	0	0	0
Oběžná aktiva	8380	8198	8105	9012
Zásoby	3586	4606	5959	6332
Materiál	3586	4606	5959	6332
Dlouhodobé pohledávky	62	31	0	0
Jiné pohledávky	62	31	0	0
Krátkodobé pohledávky	3938	1600	1727	1739
Pohledávky z obchodního styku	3724	1393	1621	1723
Jiné pohledávky	214	207	106	16
Finanční majetek	794	1961	419	941
Peníze	10	50	24	2
Účty v bankách	784	1911	395	939
Ostatní aktiva - přechodné účty aktiv	68	27	48	37
Časové rozlišení	68	27	48	37
Náklady příštích období	35	27	43	37
Příjmy příštích období	33	0	5	0

Príloha 2: Údaje z rozvahy společnosti Monteco s.r.o. za období 2010 - 2013 (v tis. Kč) - pasiva

Rozvahová položka	2010	2011	2012	2013
Pasiva celkem	8875	12083	14511	15455
Vlastní kapitál	2610	3331	3775	4277
Základní kapitál	100	100	100	100
Základní kapitál	100	100	100	100
Kapitálové fondy	94	94	94	94
Ostatní kapitálové fondy	94	94	94	94
Fondy ze zisku	710	710	710	710
Zákonný rezervní fond	10	10	10	10
Statutární a ostatní fondy	700	700	700	700
Hospodářský výsledek minul. Let	899	1605	2366	2803
Nerozdělený zisk minulých let	899	1605	2366	2803
Hospodářský výsledek běžného účetního období	807	822	505	570
Cizí zdroje	6179	8709	10657	11103
Rezervy	0	0	0	0
Dlouhodobé závazky	0	625	869	668
Jiné dlouhodobé závazky - úvěr mimobank.	0	625	869	668
Krátkodobé závazky	4879	3018	3301	3775
Závazky z obchodního styku	4366	2654	3145	2561
Závazky ke společníkům a sdružení	0	0	0	880
Závazky k zaměstnancům	127	137	122	139
Závazky ze sociálního zabezpečení	74	62	57	60
Stát - daňové závazky z dotace	213	140	-47	76
Jiné závazky	99	25	24	59
Bankovní úvěry a výpomoci	1300	5066	6487	6660
Bankovní úvěry dlouhodobé	0	2000	3987	4160
Běžné bankovní úvěry	1300	3066	2500	2500
Ostatní pas. - přechodné účty pasiv	86	43	79	75
Časový rozlišení	86	19	39	75
Výdaje příštích období	86	19	39	75
Dohadné účty pasivní	0	24	40	0

Příloha 3: Údaje z výkazu zisků a ztrát společnosti Monteco s.r.o. za období 2010 - 2013 (v tis. Kč)

Položka výkazu zisků a ztrát	2010	2011	2012	2013
Tržby za prodej zboží	130	2368	1089	863
Náklady vynaložené na prodej zboží	125	2267	1025	785
Obchodní marže	5	101	64	78
Výkony	17518	26911	17829	22239
Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb	17518	26911	17829	22239
Výkonová spotřeba	14397	22878	13813	17288
Spotřeba materiálu a energie	11793	20413	10837	14396
Služby	2604	2465	2976	2892
Přidaná hodnota	3126	4134	4080	5029
Osobní náklady	1990	2214	2165	3107
Mzdové náklady	1483	1661	1705	2416
Náklady na sociální zabezpečení	503	542	460	683
Sociální náklady	4	11	0	8
Daně a poplatky	19	28	22	44
Odpisy nehmotného a hmotného invest. majetku	61	470	796	801
Tržby z prodeje investičního majetku a materiálu	2	0	0	0
Zůstatková cena prodaného inv. majetku a mater.	20	0	0	0
Zúčtování opravných položek do provoz. nákladů	0	0	45	6
Ostatní provozní výnosy	95	66	90	173
Ostatní provozní náklady	27	163	28	1
Provozní hospodářský výsledek	1106	1325	1114	1243
Výnosové úroky	2	1	2	0
Nákladové úroky	113	180	381	354
Ostatní finanční výnosy	69	45	26	1
Ostatní finanční náklady	63	176	133	179
Hospodářský výsledek z finančních operací	-105	-310	-486	-532
Daň z příjmu za běžnou činnost	194	193	123	141
- splatná	194	193	123	141
Hospodářský výsledek za běžnou činnost	807	822	505	570
Hospodářský výsledek za účetní období	807	822	505	570
Hospodářský výsledek před zdaněním	1001	1015	628	711

Odkazovaný seznam příloh

Příloha 1: Údaje z rozvahy společnosti Monteco s.r.o. za období 2010 - 2013 (v tis. Kč) - aktiva.....	55
Příloha 2: Údaje z rozvahy společnosti Monteco s.r.o. za období 2010 - 2013 (v tis. Kč) - pasiva	56
Příloha 3: Údaje z výkazu zisků a ztrát společnosti Monteco s.r.o. za období 2010 - 2013 (v tis. Kč).....	57